

Lokol, ker je njegovemu praprotju Kumovala
l. 1898. Dr. Karl Slanc je umrl 5. 9. 1916
v 66. letu. Po smrti svojega soproga se
je preselila na svoje posesti v Gradiscu
pri St. Jerneju; tudi tam je delila svoje
dobrote, dokler ni zaslalo njeno blago
sence 6. 9. 1921.

St. Martina Slanc se je poročila 16. 5.
1904 z Dr. Leopoldom Žurčkom, vladnim
komisarjem tu; od tu se je preselil v Hammitt,
kot obrajni glavar v Delju je umrl 7. 9. 1927,
in bil tu pokopan.

163a. 22. 11. je umrl cesar Franc Jožef na Dunaju
živel je 86 let, vladal 67 let. Direktor Bre,
znin je pri sočalni seji izjavil: Doživel je 87 let,
starost, katero dosežejo le posebni ljubljenici
božji. Vladal je skoro 68 let. To je najdaljša
vlada, kar jih pozna svetovna zgodovina.
Njegova vlada ^{obsega} več ko dve tisočletni dobi.

Oskrbel je svoje podložne z miroljubnostjo.
 Priljubljen je bil tako kakor maloštevilni vladar,
 saj je podpiral vsako koristno podjetje,
 pred vsem pa je bil pravi oče revežev in sirot.
 On je bil navdušen za vse blago in velike, za
 znanosti in umetnosti, za pravi napredek
 in izobrazbo slovenskijancev.

Nasledoval mu je vnuk njegovega brata,
Karl 1816-18.

Eno leto starejši kakor cesar Franc Jožef je bil
 knez Franc Poviš; umrl je pa ravno
 tisti dan kakor cesar, 21. 11. 1816 v 88. letu.

Franciškan p. Eprem Turck se je rodil v La,
 gorju l. 1849. Ni bil nikdar učitel, da bi je bil
 nadarjen kakor le malo kdo. Šolot smošola sem
 bil nekdo v prodalni pri Tandlerju; pa ustopi v
 svoj svoji skromnosti p. Eprem, da si nekupi.

nehotilno pisalnih stvari. Za vsak predmet, ki
ga je nameraval kupiti, je zahteval ceno. Kupil
je 11 reči, ko je zvedel za ceno zadnjega pred-
meta, več: 6 gold. 85 kraj. Tam dam. Tandler,
ki je bil sam spreten računar, ga osupnen po-
gleda: p. Eprem za mirno odgovori: 6 gold 85 kr.
Tam dem, nič več in nič manj. Tandler
vzame svinjčih v roke, prične zapisavati ceno
posameznih
vseh predmetov ki so na miru ležali, in izračuni
skupno sveto 6 gold. 85 kraj. Pouzveno se je p.
Eprem smejal, Tandler in jar sva pa starmela.
Ne samo matematik je bil p. Eprem, tudi
izloven organizist, h⁺ovatski propovednik in mi-
sijonar. Umril je v Samoboru 9. 12. 1916
v starosti 67. let.

Friderik Tandler ^{svojjo trgovino l. 1907 prodal;} je umrl ^{je} v Smihelu na svojem
posestvu 12. 7. 1918 v 82. letu; njegova sestra
Celestina ^{je umrla} v Radolfcu 22. 2. 1903 tudi v 82. letu; njih
mati tudi tu 2. 8. 1879; njen grobni spomenik je
bil iz kamna isklesana kexsta, tik ob južnem
izhodu potlopalice.

Dva Ribničana iz Triglavice sta tu ^{169a}
studirala.

Jakob Lobeč, 1909-14, I-V.

Jan. Lobeč, 1910-16, I-VIII.; njegova mati je
imela tu trgovino 25 let. sin Jan. je
postal ingr. agr. in profesor na tukajšnji
gimnaziji do oktobra 1930; od tu se je podal
kot gimnazijski direktor v Murskosoboto.

1917

164. V svetovno vojno, ki se je pričela v avgustu 1914 in je trajala do konca oktobra 1918, je moralo dokaj dijakov sbriniti; le l. 1917 je 18 dijakov obletelo vojratno službo.

Slovenci so za Avstrijo mnogo žrtvovali, želeli so si za to tudi primerno plačilo. 12. majnika je izjavil v dunajski zbornici poslanec Dr. Korošec: svobodni in združeni hočemo ležati pod avstrijskim orolom. Tudi Dr. Jan. Krick je to zahtevo v zbornici utemeljeval, a je že 6. oktobra v St. Janu umrl. Dne 15. 9. so se vse slovenske stranke zjedinile in podale skupno izjavo za svetovni mir in za jugoslovensko združenje.

Svetovna vojna je povzročila, da novo seridano gimnazijsko poskupje 3 leta ni služilo svojemu namenu, ker se je v njem nastala

164

nila ogerška rezervna vojaška bolnišnica
in se je prvak vrnil domov v stari gimnaziji,
delome v samoostanu, da celo na Germanus

Bratranec Maks Brunner mi je sporočil,
da se boče njegova hčerka Mimi 8. 2. 1917 z odvet-
nikom Dr. Francem Ivanetičem poročila. Ivanetič
ki so tu študirali so večinoma Metličani. Suprag
Brunnerjeve Mimi 1896-1904 I.-VIII. Tudi njen
sin Miran, 1929-36, I.-VIII. je postal doktor prava
in odvetnik

Dr. Miran so Prusi v drugi svetovni vojni l. 1943
ugrabili in ga v jetništvu odvedli, kakor mno-
go drugih. Do sept. 1944 niso s njem nikdar čuli

Franz Ivanetič iz Terzica 1865-68, V.-VIII.

Janer Ivanetič iz Metlike, 1879-86, I.-VIII.

Martin Ivanetič iz Cresnjeva, 1901-08, I.-VIII.

Iz Kapitalskega stolpa je grozna vojska
12. 2. 1917 ugrabila 3 maurje zvonove, iz samoostan
skega 3 večje. Nikdar več se niso povrnili.

1918

165. Naslednik Ravnika Spendala je bil Matija Ernar; rojen je bil v cerkljanski fari na Gosposkem 5. 2. 1859; v alumnatu je bil tovariš Boštjana Alberta, oba sta bila h Krati Kaplanu v Škofjeloči, oba sta napredovala do dostojanstva. Ernar je postal župnik v Selcih nad Škofjeločo, potem se je podel v Belo Krajino, tam je bil dekan v Semiču; nato v Postajno, tudi tam je bil dekan pred in med svetovno vojno. L. 1916 je prišel v Kapitel, kjer je bil Dr. Albert prost; a teci je ostal le 2 leti; silna murna spanška bolezen ga je zgoratno napadla in s malo drugih uničila 26. 9. 1918.

Franiškancem, ki se se odlikovali po svoji umetnosti ali učenosti se mora pristevati p. Stanislav Škrabec, ki je bil tu profesor l.

165, 165a

1869 in 70; poučeval je v slovenskimi in ger.
šini; ostal je poučen menih vključno s svoji
veliki izobrazenosti in znanju slovanskih jezi-
kov; dasi je bil vojen Ribničar ni imel kar nič
ribniške saljivosti, ves vstopljen je bil v svoje
znanstvene predstave, v avgustu 1917 je pla-
vil svojo zlato mašo in 6.10. 1918 je v Lubla-
ni umrl v 75. letu.

165a. V l. 1918 je irišo zadnje nemško in-
vestije rudolfske gimnazije. Avstrija je še stala,
toda na šibkih nogah. Nekoč na bojnem
polju so poročile, da je prišlo v avgustu
avstrijsko cesarstvo razpadati. Dne 18. oktobra
je cesar Karl odgovoril ameriškiemu presi-
dentu Wilsonu, da priporoča svobodo Jugoslava-
nom naj si vsade svojo državo. Na to je
krenjiki državni predsednik ^{grof} Stemps vlado priprav.
ljavni narodni vladi; vaječki poveljnik je pa
dal vse vaječke moči Jugoslovanom na razpologo.

Ukled tega so nastale spremembe v uradni,
 njih strojih.

Oton Papež iz Malboruga, 1876-85, I.-VIII,
 je postal predsednik okrajnega sodišča v Lublani.

~~Se 2 izmed 10 Papežev, ki so bili tu gimnazija~~

~~Dr. Franc Papež iz Malboruga, 1886-91, VII, VIII.~~

~~Emil Papež iz Kerškoga, 1885-91, I, VIII.~~

Predsednikom okrajnega sodišča je bil imenovan

Zmavec Jož, 1919-24, l. 1917 tu sodni svetnik.

Tu so študirali: Zmavec Jož iz Vogrincev, 1885, VIII.

Zmavec Marija iz Kibnice, 1911-16, I.-VI.

Zmavec Pavel iz Kerškoga, 1911-18, I.-VIII.

Zmavec Marija iz Kerškoga, 1915-18, I.-IV.

Franc Kočever pl. Kandenheim je bil pre-
 zident okraj. sodišča v Lublani in je umrl. l. 1894.

Njegov sin Dr. Oskar je bil tu 1908 praudni,
 Kov namestnik, potem pa Kaker njegov vč

165a, 165b
predsednik drž. sodišča v Ljubljani; tega brat
Franc je bil predsednik okrož. sodišča v Mariboru;
ker je Jugoslavija oba brata vdolovila, sta se
pričetkom l. 1919 na Dunaj podala; tam sta
bila primerno nameščena.

165 b. Velikanske spremembe so se izvršile v
teklu tega leta. 640 let so vladali slovenske države
vladavji iz nemške rodovine Habsburg; 559 let
minulo odkar je Rudolf IV. staro terziško na-
šebino na levem bregu Kerke povzdignil v
mesto in mu podelil svoje ime; pričetkom
l. 1918 je bil cesar Karel zadnji habsburški
vladar; koncem leta pa Peter I. prvi vladar
iz rodu serbskih Karadjordjevičev.

Radi vojne so se vsi zložitni iz-
piti v dveh terminih; knjim se je oglasilo v juniju
22 in v septembru 6 abiturijentov.

Director Prorinik je po 40 letnem službovanju stupil
v pokoj; njegov naslednik, ljubljanski profesor Jož. Westev
je bil al se na boljsem polju.

Tudi torišče... 618

165 b
Kacina,

Tudi Torišče rudolfovskega nemstva, ki je
zadnjih 15 let se životarila in od leta do leta
hujše hiralala, se je v l. 1918 do sela zrušila.
Njen zadnji predsednik polkovni poročnik Anton
Pöll ji je pripravil tih pogreb. Pöll je sem
došel l. 1871 kot poročnik; poročil se je 5.10.
1872 z Jentnerjevo Roro, ki mu je rodila hčeri
Roro in Tini. Gospa je pričela bolehati; radi
njene bolezni v soboto zvečer 8.6.1907 ni svirala
metna godba pred notovžem in 16.7.1907 je
umerla v 59. letu.

Glavno zalogo tobaka, ki je bila 42 let
pri Jentnerjevi hiši, je dobila 19.5.1908
sopraga gospodnega Komisarja Gurclja v za-
kup.

Jakob Jare je bil l. 1893 odjunit v Lublani;
1900 sodnik v Lornomlu, tu se mu je rodil sin
Miran, iz Lornomla se je preselil v Vitnjogoro,
in je postal 1909 tu sodni svetnik. Po 11.
desetletnem službovanju je postal nadsvetnik

18
v Ljubljani, kjer je 26. 1. 1926 umrl. 165b
Sin Miran je bil tu 1912-18, I.-VIII, in slovi
kot parrnik povojnega rodu.

1919

166. Dasi je Wilson na to deloval, da postane Jugoslavija samostojna država, mi Slovenci niti nismo, niti Angličani, niti Franci, ~~z~~ njegovim ustrepanjem ne moremo biti zadovoljni, ker je Slovenijo verolomnim Lahom na ljubo tako odklonil, da je morala veliki del svoje zemlje prepustiti lakomnemu požrešnemu Italijanu, ki je z surovo silo hotel ljudem slovenskino in hrvaškino iz srca izruvati. Jok in stok se je začel od Triglava preko Idrije in Postojnske do Pulje. Lah v dnu svojega srca sovraži Slovence in Hrvatata že od nekdaj; odkar si je pa že l. 1866 na prapor zapisal: Italia irredenta - je besno uničeval vse kar je bilo slovanskega; kako se je slovenki in hrovatki

146

Knjigi v podjarmljenem ozemlju godilo, —
je v nebo vpjovč italijanstvo barbarstvo.

Te leta in leta je Lah škilil po živoreberni
Idriji, največjem rudniku te vrste; l. 1890
je vabila ^{Italija} idrijska uradnile z skamotnim
podkupovanjem k sebi; ti so izvečbani ne
samo v rudolope, ampak tudi v pretvarjanju
živega srebra v cinober. Talibog se je Lahom
posrečilo enega najboljših uradnikov, ki je imel
tudi v Avstriji lepo Karijero pred seboj, z obljui
lami preslepiti in ga k sebi zvaliti. Jax sem si
že tačas mislil: to je povi Kovak Italije da u,
grabi Idrijo, in sem odhajajočemu uradniku
ob slovesu to tudi omenil. L. 1919 se je zgo-
dilo, kar sem že l. 1890 slutel. Pa je prišla
¹⁹²⁰ sama laška kraljica v Idrijo in je vse mogoče
obljubila — svojih obljub pa ni nikdar izpol-
nila. Se najnejši Karlov kraljici, se je kraljice
Viktoria Emanuelu mudelo v Idrijo pohiteti, ker jo
je že 14. 3. 1919 z svojim spremstvom obiskal.

V Bučarjevi hiši št 84 je imel v pritličju svojo delavno in prodajalno skladišče Rinkl, rodom Svecar. V nadstropju je stanoval hišni gospodar zemljemerec Gučan z svojo obitelji. Imel je dve hčeri ki sta se l. 1868 birmskega poudka z mamo vdeleževali; da je bilo starejši ime Lina, sem po, znejše zvedel; sin se je imenoval Julij ki je ljudsko šolo in vis gimnazijo 1868-76 obiskoval in na Dunaju pravne študije obiskoval; bil je tudi moritlaličar izobražen. Slučil je tu v Ribnici, v Lonsomlu kot sadnik; povozil se je z Albino Kovarčičovo; in se sem povozil kjer je napredoval do nadstetnika in d. 4. 1919 v 62. letu umrl.

Sin Julij, v Lonsomlu rojen, 1900-08, I.-VIII je nad. svetnik na direkciji železnice v Ljubeni;

Danijel Bučar v Lonsomlu rojen, 1908-12, I.-V. je postal farmaceut in je sed magistratskega oddel. za zavarovanje delavcev, njegova pomožna i. glavka in uradnica v ministerstvu za gospodarstvo;

^{166a}
Lj. Silva je bila poročena z sodnikom Dr. Logarjem,
ki je na operaciji v Zagrebu 15. 11. 1939 umrl.

Lj. Danijel je posedoval po večer glasbeni talent
in je slovenski kompozist.

166a. Moj bratranec Maks Brunner ni bil nikdar
terdnega zdravja, vedno slehoten; sp. Matevž Pibernik je
o tacih kerdil: 'pisikavec, tega sveta prebivalec', in
ves je Maks Brunner mnoge korenjaste sovostnike
preživel in dočakal starost 65 let ko je v jutru
26. 9. 1919 minuv v Gosposcu zapal. Pisake sva
si le za godovne dni in imam se nekatere nje-
govih razglednih skrajšane; z svojo soprogo je
imel le hčerklo Mimčo, ki jo je dal v Lublani
izgovjiti. Času druge svetovne vojne smo na Du-
navju že stradali, doim je bilo v Jugoslaviji še dovolj
živil; njegova soproga, glata Tančka, mi je mnogo
dobrin na Dunaj poslala; a groza druge svetovne
vojne je tudi nji prestrigla nit življenja 16. 5. 1944.

166
a. Černomalec Franc Loxar je
tu študiral 1899-1906, I.-VIII., je juri,
dne študije dokončal z doktoratom, je
bil sodnik v Nastančevici, a je nam...

635

= 166a 166c

L. 1919 je išlo gimnazijsko izvstje prvič v slovenskem jeziku; direktor Jož Wester ga spremlja z besedami: „v pričetku novega veka svetoane zgodovine izide poročilo v slovenskem jeziku, v jeziku naroda med čigar sinove se s ponosom štejejo vsi učitelji in vsi učenci in učence. Koliko let je izgubilo v večini koliko trudov je moral prestati, koliko čertov doprinesti naš narod, da mu je končno zasnila svoboda, da je udeležil narava, ne pravice svojega bistva, svojega jezika!“

V svojem 49. letu je došel v Kapitel Kanonik Franz Ferjančič, ki je bil dve leti župnik v Mačičah. Svojo službo je nastopil 1. 7. 1919. Pred Ulbert in Kanonik Matija Durar sta bila v seminariju dve leti pred menaj; Ferjančič Jožef, eno leto, njegov brat Franz pa tri leta za menaj. Kanonik Franz Ferjančič se je rodil na Gocah v Vipavi 1. 12. 1867; bil je

[- 1660] 1660

Kaplan v Ternovu in pri sv. Jakobu v Lublani
potem mnogo let podvodja v semenišču, slednjič
župnik v Mavčicah. Kakor brata Gustav in Ben-
jamin Ispovic, sta bila tudi brata Ferjančič
glasbeno nadarjena; Jozef je bil župnik
v najstni vasi a zelo sanguinične narave, ni
imel tiste stalnosti. Kakor njegov mlajši brat
Frane, odšel je v Ameriko, je tam deloval
kot župnik in je umrl 2. septembra 1934.

Ferjančič Herman iz Gvoč, je bil tu 1897-8,
VII. in VIII.

1920

167. Krizni teden je za duhovnika zelo napo-
ven; procesije utrudijo zelo, osobito v sredo, razen
tega se mora duhovnik za pridigo prihodnjega
dne pripravljati. Tudi jaz sem se hotel v sredo
12. 5. 1920
+ po skromnem obedu nekoliko vspočiti, pa mi
gospodinja navednani, da je došel moč in dve žen-
ski, ki hočejo z mano govoriti. Le če so prišli
v dušno-pastirski zadevi, ji rečem, sicer pa ne u-
tegnem! Ta zopet pride in sporoči: rajati so in
Rudolfova! Da ne bodo rekli, daljno pot smo
zaman storili, ni nas hotel sprejeti, sem se k
njim podal. Poznal nisem nobenega, ispačam
jih z kom imam čast. Ta moč spregovori: podni
nadsvetnik Rizzoli, moja soproga in Leničeva
hči Marijana, vdova Dučić: „Ta Rakega vzroka

167

ste daljno pot iz Rudolfova tu sem storili?
Ne prihajamo iz Rudolfova temuč z Danaja.
Kje imate svoje redno bivalnice? Na Dunaju.
Luskine so mi odpadle izpred oči. Kaj je torej
vzrok vašega pohoda? Na Dunaju se nam sla-
bo godi; hodimo da dobimo kaj živil. Tudi meni
se ne godi dobro; moja gospodinja mora prouiti
kmete, da ji prodajo kar potrebujeva. Postregel
sem jim z mlečno kavo, pšeničnim kruhom in
vinom, kolikor so hoteli. Moja gospodinja je
šla kmete prosit in posrečilo se ji je dobiti
2 kg. spargljev in 2 l. mleka. Ker smo imeli še
nekoliko orehovega struklja, sem jim tudi tega
na pest podal. Ob 2^h 5^h popoldne so odšli -
kam? v Hornsburg na vlak? Ne, ampak narav-
nost v občinsko gostilno. Pa me je jera zgrabila
ko sem to videl. Pri meni so se do sitega na-
jedli in napili - potem pa hajd v gostilno!
Kretor da sem jih lačne in žejne iz hiše pognal!

Kesal sem se, da sem jih sprejel, - ves dan so mi potkvarili. Če bi bil jaz tačas vedel, kar sem 10 let pozneje zvedel, bi jih ne bil sprejel.

Jaz sem bil vse dopoldne teje - ti pa si se res pot pitali. V Stammersdorfu so izstopili iz železnice in se takoj v gostilno podali; v Hagenbrunnu so dobili v gostilni terdo kuhana jajca, omelete in kisllo mleko, v Königsbrunnu prekajene mesene klobase, fičol in buhtelnas z marmelado, ti kraji leže po eno uro oddaljeni drug od drugega; po 3 urah, od Stammersdorfa do Stettna, do spejo naričeni k meni; jaz jih pogostim kar najbolje morem - a to jim ne zadostuje, gredo v gostilno; od Stettna imajo eno uro hoda v Korneuburg, tam zavijejo v Kavaun, tam se še prepcajo z omeletami, citronado in čajem. Menim da za 4 ure hoda to ni ravno malo. Obe ženki sta bili le stafara; Riccoli je bil nenait, ki je hotel vse vřiti; vse telesne in duševne

dobrine. 36 let ga nisem videl in nisem s
 njem stikal; 10 let je že na Dunaju v pokoju stal.
 no bival in vseh 10 let nisem bil zanj na sve-
 tu; šele ko si je umišljaval, da jar v izobil-
 ju živim, se me je spomnil v upanju, da mu
 bom njegovo vrečo napolnil. Varal se je, ker
 meni se je slabše godilo kakor njemu. Nje-
 gova skramba na Dunaju bi bila lahko
 vedno polna, da je ni on tako radikalno prax-
 nil. Še le 10 mesev je bil poročen. Ko je
 k meni prišel; poročil se je pa le, da ^{bi} vleknel
 in izjemal. Ko je skupščina v Beogradu skle-
 nila, da dobodo vženjeni upotlojemi na dan
 5 dinarjev dotlake, je skočil v galon! Njegova
 žena Jozefa Blarič iz Žihovega sela, njegova
 poslušna suznja je ^{rat dekla,} od leta 1896, je ostala
 njegova suznja tudi po ^{svoji} poroki. ^{živim} je blagega
 serca, brez vsake napake, neobrušen biser;

preskrbovala ga je z živilci iz domovine; njen
brat župnik v Ameriki mu je pošiljal pake,
te živilci; enako njegov bratranec Silvio Rizzoli
ki živi v Ameriki; ^{tudi ta} ga je zakladal z živilci; na
Danaju je prejemal živila od jugoslovanske
prokurane - a vse to mu ni radostovalo!

Rizzoli je bil večni popotnik; deloma sam,
deloma z svojo materjo je prepotoval pol Evrope,
pe, le v Rusijo priti se mu ni posrečilo, dom
mu je čuvala Jozefa Blažič. Ko je bil v
Metliki sodnik, je Rizzolijeva nastanost kmalu
spornal poštar Savinšek in je nanj sprožil pušico:
Kdo se premetuje po postu kakor poštar colli
Ničie drugi, edino le Rizzoli!

To ni slavospev na cesarskega sodnika!

Njegova druga spremljevalka, Marijan
Černič, hči hirmanskega botra, je že pred mnogo
leti sledila svoji sestri Ani na Danaj, kjer sta

167 167
se obe smočili; Marijana x graničarjem Vincom
Dvornem ki je že 12.5. 1887 umrl kot poročnik v
vojakiški bolnišnici na Dunaju, cesar Franc Jožef
je vdovi podelil trafiko, ki jo tako dobro pre-
zide, da je tudi Rixvolija večkrat pogostila.
Marijana se na Dunaju živi, njena sestra Ana
pa v Budapešti.

Kot dijak nisem bil nikdar pri Lexnicévih,
Rixoli pa pogosto; toraj je bil on z obitelji
Lexnicé dobro znan, jaz pa sem jo le od daleč
poznal.

Odstetnik Dr. Franc Ivanetič je kupil Zerkner-
jevo hišo št. 64 in je v njej z novim letom 1920 v,
kupil svojo pisarno. V teku leta je hišo popol-
no prenovil in ji privedal drugo nadstropje.

1921

168 Dasi so se slabšali, vsaka vojska
ima slabe posledice, kaj šele 4 letna! V
Avstriji so ustanovili republiko. Moje stališče
kot župnik je postajalo vedno težavnejše, na-
sprotniki so se množili; število prijateljev se
je krepilo; tudi sem nevarno zbolel, hrana je
bila neradostna, trud je presterbeti, vedno
večji, pa sem si mislil, če se mi mora slabo
goditi, naj se mi vaje na Dunaju slabo godi
Rastor na Kmetih; na Dunaju bom imel svojo
dolorum. Vložil sem prošnjo za upolnožitve;
ugodilo se mi je. Dne 19. majnika 1921 sem
v potlej šel, ves dobesedno šel, ker sem jo in
Stettna na Dunaj peš mahal. Vozniki z mo-
jim polištvom so se potoma v 4 gostilnah
oglasili, dasi sem jim pripravil v Stettneu
dober in tečen zajetek, da so se nasitili.

Oče moje gospodinja, mirarski mojster Fan. Lang je imel svojo hišo v tatars 10., sedaj 14. ulici Breitenstrasse 12, tje sem se preselil in bivan še sedaj, 26 let. Ker sem hotel svoji gospodnji preskabeti višjo socialno stopnjo, sem storil potrebne ^{Kovance} da se z njo poročim. V moji naravi bi to ne bilo mogoče, v republiki pa, dobil sem dovoljenje in sem se z njo poročil dne 28. 12. 1921 na dunajstem magistratu. Posledica je bila, da mi je vlada vstavila izplačevanje potlojnine. Dolgo in drago bovo sem moral biti in le s pomočjo odvetnika Dr. Justava Scheuja se mi je posrečilo l 1925 potlojmino zapet priboriti.

Dva tedna po mojem odhodu iz Stettna 3. 6. me je nekdo z svojim pohodom v Stettan počastiti hotel. Kdo je bil to? Nadsvetnik Pix, zoli z soprogo. Jan mu njegovega pravega psaha, da nisem vernil; bil sem v teli leta šestkrat

na Dunaju, toda nikdar pri njem, radi tega
 tudi nisem upal, da bo de se kedaj v Stetten prišel.
 Pred letom sem mu dovolj jasno povedal, da mi
 gre terda radi živil, in sem mislil, da bo de moje
 besede upošteval. Pa jih ni, dasi se je njemu na
 Dunaju boljše godilo nego meni v Stettenu; jar
 sem l. 1921 shujšal, on se je odebelil za 5½ Kg.
 Ko sem šel 19. 5. preš v pokoj, nisem vso pot do Du-
 naje ničesar vžil, on pa se je posteno prepical;
 pradu je došel ^{l. 1921} v Stetten je pod nekim hostan-
 jem počival; tu je svoje bresno iz zavitka vzel
 in si je privoščil oprazeno vahnje (Schellfisch)
 fujolove salate, šokoladne torte in črne Kave.
 Vse to sem šele l. 1930 iz njegovih zapiskov zve-
 del. Bil je vroč dan, solnce je pripekalo,
 žejja ga je terla. Upal je, da bo žejjo v župnišču
 z dobim vinom ugasil - pa je našel zatoor,
 jene duri. Na vprašanje je zvedel, da sem se

168, 168a

ured 14. dnevi na Dunaj postal. Pri branjevski
si je izposodil Rozarce, da si je z vodo žejšo u-
gasil, in pri njeni materi, učiteljici vdovi, je
je dobil 2 kg spargljev za 25 Kron.

Štiri dni za tem ga je navdovednost že na moje
domovanje na Dunaju priignala; povedal sem
mu, da sem Stetten zapustil zaradi težkoč v pre-
hrani, Karlo se mi boče pa na Dunaju godilo, si
lahko sam misli, vsaj je upotlojenec.

Kanonik Jan Vivant je umrl 29. 4.

Kralj Peter je dosegel tek življenja 16. 8.; nasled-
doval mu je kot kralj sin Aleksander.

168a. Tiskar Jan Krajec je sem došel l. 1877
v svoji moški dobi. Vsa leta je bil moč na svo-
jem mestu in zaslužen Karlov malo kot drugi
Njegova tiskarna je šivila slavo Rudolfova
na vse strani. Umrl je na Jermu 27. 9. 1921
v 79. letu. Oba sina Jan in Pavel sta tu

168a 100a

studialca. Jamer je doveršil gimnarijo l. 1904,
je bil profesor na realki v Idriji, Ljubljani, od
sept. 1919 dalje pa tu.

Paul Krajec 1909, VIII. je postal doktor me-
dicine in je zdravnik.

a
168b Sveigerji so Cernomalci, a so se razširili
li v Kraje, ki so sededi uradov; omenjam le te:
Sveiger Franx, 1858-65, I.-VIII. bil je kaplan v
Trebnju, potem mnogo let župnik na Radovici,
l. 1902 se je preselil kot dekan v Leskovec, kjer je
l. 1921 umrl; dosegel 76 let.

Franz Sveiger, 1865-72, I.-VIII. Studiral je pra-
vo, kot uradnik je bil nastavljen pri sodišču
v Ribnici; od tam je odšel v Ameriško. Njegova
ve hči, pianistinja, je učiteljica na ljublanški
konservatoriji.

+

August Sveiger iz Lasič, 1892-97, I.-VI.

a 168a
Sovodnik teh Krajevcev je bil
Andrej Krajev rojen v Loskem potoku.
Višjo gimnazijo je dovernil v Kolečevje;
višjo tu; Kjer je l. 1890 z odliko maturiral.
Njegovo izvanredno nadarjenost so Kolečevci
nameravali v svojo sverho izriniti in so mu
obljubili Stampflovu ustanovo, letno 1400
goldinarjev s pogojem, da se priklasi za
Nemca. Odklonil je. Vstopil je v ljubljansko
seminarijo; v letih 1894-98 je bil Kaplan v
Smihelu, potem je bil predstavljen na Vrče.
L. l. 1910 je bil župnik v Beli peči; Kjer
je bila večina župljanov nemške narodno-
sti; tam je imel zgrizene nemško-nacij-
nalne nasprotnike; za slovenske tovarniške
delavce je hotel slovensko stvarbo boja v-
peljati; je ni smel. Deset let je vzdržal
v takih neznosnih razmerah. Preselil
se je v Kranjsko goro 1910; tudi tam

168a

je 10 let deloval; l. 1920 je postal župnik
v bohinjški Bistvici, kjer mu je bilo tudi le
10 let usojenih. Krajec se je pečal svoj živi
dan z vedami; spisal je: babilonska Krono-
logija glede na biblijsko kronologijo. Po
cele noči je opazoval zvezde z svojim zvez.
dopledom, ki ga je stal ogromno svato; opa-
zil je na planetu Saturnu stvari, o katerih
se nihče pisal ni. Prijatelji so mu prigovar-
jali naj spiše poljudno astronomijo za
Mohorjevo družbo. Si ni vzel časa za spis
cele knjige, dasi je svoja opazovanja
objavljal v nemških in francoskih strokovnih
listih. Bil je sposoben za vseučilišnega
profesorja; večino svojih prihodkov je za
nakup knjig porabil. Pred časom je oma-
gal; zdravil ga je Dr. Pavel Kravec v Les-
nšču je umrl 1. 5. 1930, dva dni pred
spolnjenim 60. letom.

108b
Joz. Szeiger in Trebnja 1895-1902, I.-VIII.

Frane Szeiger in Stične, 1900-04, I.-IV.

Vladimir Szeiger in Stične, 1900-04, I.-VIII.

Stanislav Szeiger in Rudolfova 1902-09, I.-VIII.

Ciril Szeiger in Rudolfova 1904-11, I.-VIII.

Viktor Szeiger in Rudolfova 1910-18, I.-VIII.

Karl Szeiger in Lennola, 1910-14, I.-VIII.

Viktor Szeiger in Lennola 1930-33, V.-VIII.

1922

169. Z Rivcolijem in Marijano Quic'-Lernic sem se mesečno sestal; K Rivcoliji nisem prišel nikdar pravnih rok, dasi je bil v živilih nepri- meroma boljše preskrbeljen nego jaz; pa prizna- ti moram, da mi je vsakokrat v klavo ali čajem in kruhom postregel. Enako smo mu vernili če je nas obiskal in mu vsakokrat tudi popot- nico vročili. Marijana je pa njegova pogosta in tudi mene včasih na večerjo povabila.

Rivcoli je imel veliki Meyerjev konverzarij, ski letnik; izposodil sem si ga, ker sem ga potreboval za svoje študije. celibat sem sma- tral za zgolj človeško ureslbo, ki so jo duhovni, kam napertili močje, ki so hoteli bolj Kristi- janski biti kakor Kristus sam. Zagovorniki ce- libata terdijo, da je bil celibat katoliški

veri, v veliko korist, moje naviranje je nasprotno, radi tega sem nameraval sestaviti knjigo v našta dva celivata. V ta namen sem mnogo let gibal gradivo v dvorani in vseučilišni knjižnici, tudi Meyerjevim letniku sem iskal podatkov. Ko je za predsednik republike postal Miklas, in so vlado vodili Dr. Leipel, Dr. Dolfus, Dr. Lušnik, nisem smel več misliti na knjigo, ki bi mi polkojnino v drugje ubinila.

Dne 12.2. 1922 je na Dunaju umrl polkovnik Vincenc Kristan, rodom Rudolfovčan.

Cesar Karl je umrl 1.4. 1922 v pregreznosti na malem otoku atlantskega oceana.

Marijano Duič je obiskala v oktobru njena sestra Adela Lonič, poročena z Elbinom Kristanom, ta je bil stebel slov. socijalnih demokratov in je njih težnje s svojim percom kot pisatelj drama, tičnih iger podpiral; s tem si je priboril v slovenski literaturi svoje mesto.

1923

170 Sopraga živinskega gospodarstva Mojzija Skali
roj. Mayr je umrla 8.1.1923 v 62. letu.

Njen brat Frane Mayr, upokojen ^{stanujoč} župnik v
Badnu pri Dunaju, je obolel l. 1930, obiskal
sem ga petkrat; prave bolezní ni imel, le pe-
šal in hiral je in je za vedno 12.3.1931 v
80 letu zaspel.

Njegova sestra Ana je delovala v svojih
mladih letih pri svoji teti Rozaliji Brunner,
po njeni smrti mnogo let v Jeremovi prodajal-
ni in je umrla 23. oktobra 1943; doživela je
86 let.

Dr. Ivan Tavčar je umrl 18.2.1923 v
71. letu.

1924

171 Prošt Dr. Boštjan Elbert je bil tu
26 let; mnogo se je trudil da Kapitalsko
cerkev v slogočepia, ki je tej veličastni stambli
primeren. K sebi je vzel svoje stavbe; več ga
brijel je tu umrl ¹⁹⁰³ 25. 11. v 83 letu; mati Eli-
zabeta mu je sledila 6. 3. 1909; sin pa ni
visoke starosti dočival, ker je 25. 3. 1924 v
63. letu umrl; položili so ga v materin grob.

Preveski so ga na novo pokopališče; za novo
pokopališčno Kapelo je daroval Juli El-
bert 1000 din.

O Elbertovem času ^{je} sta v Kapitel vito,
pila Ravnika Tejaniš in Torenta.

~~Tran~~ Tejaniš rujan na Jučah v Tipavi 1. 12. 1867,
je bil Kaplan Lulleri a Teravce in pri m. Jakobu,
nadalje prihodnja stran pod čerto.

Državni pravdnik Jakob Hren se je podal na po-
 litično polje; izvoljen je bil za dex. in dex.
 poslanca; tudi v uradniški stopnji je napredo-
 val do nadpravdnika. Kot poslanec se je za-
 ozel za gradnjo mostu čez Savo med Radčami
 in Lidanim mostom; most se je ves zgradil; Hren
 je dosegel 95 let življenja in je umrl 27. 12.
 1924.

~~potem padlo oja v seminišču. Kakor brata Gustav
 in Benjamin France, sta bila tudi brata Terjancič
 glasbeno nadarjena; Kanonikov 3 leta starejši brat Jozef,
 župnik v rajstni vasi, je bil sanguinične narave, in
 ni imel tiste stalnosti kakor Kanonik. Jozef je
 odšel v Ameriko in je tam umrl v septembru 1909.~~

Jakob Porenta, rojen 6. 7. 1860 v Starilski, je bil ka-
 pelan v St. Janju, potem pa četrstoletje župnik v
Stopičah, kjer je imel za sovojega 10 let mlajšega
 brata Gasperja Porento, od tam je prišel v Kapitel.
 Ko je bil Porenta v 4. letu bogoslovnih studij,
 je vstopil Elbert v 1. leto.

19 Gašper Torenta je postal slikar, 171
in profesor risanja na gimnaziji v St. Vidu
nad Lublavo. Za časa njegovega bivanja v
Stopičah se mu je prikupila vinska torta; kot
profesor je z ^{veliko} ljubeznijo gojil vinsko breg,
do in skel njene grovde. Bil je sporednih
vedovnic, a je precej naglo umrl q. d.

1930.

Dejavnost

657

171a

171a

Na božični dan 1924 je zatonila svetla
 zvezda na nebu teatralne in plesne igravice,
Viktor Parma, upakajeni litijski glavar; dosegel
 je le 66 let. Dne 1. febr. 1878 se je poročil
 njegova sestrčina Marija Kastelic z profesorjem
Nikodemom Ponemilejem; novoporočnicina na
 čast je zložil Parma polko: 2 duša in telesni.
 Mlade vojake so igrali v Lublani 29. 4. 1906
 v skladateljevi navzočnosti. Preživela ga je
 njegova mati Amalija Parma, ki je pri svoji
 hčeri, omoženi Sturm, v Gradcu stanovala in
 je tam 4. 4. 1927 v 94. letu umrla.

Da je bil tu žužemborčan St.
mišlav Škerbič v letih 1917-20 v I.-IV. odličnjak
 je nepobitno dejstvo, iz katerega se da skle-
 pati, da je bil tu tudi 1921-24, V.-VIII., od tu
 se je podal v ljubljansko semenišče in je po-
 stal l. 1935 Kapitalski vikar - Zavodnikov
 naslednik.

1925

172. V Avstriji so dobivali duhovniki svojo plačo in polbojnine iz verskega zaklada, ki ga je upravljala edino le cerkva, ki je duhovnikom plače in polbojnine naključevala. No sem se poročil 28. 12. 1921 nisem o tem nikomur nič povedal, vendar se je zvedelo, in v septembru 1922 je razkralo ta dogodek tudi ministerstvo, ki mi je z 30. 9. 1922 izplačevanje polbojnine ustavilo. Ministerstvo je nadškofijskemu sodinarjatu dunajskemu ukazalo naj me radi prestopka cerkvene zapovedi izobči. Pred mano in za mano se je ministrski duhovnik poročil; sodinarjat je vse pustil in statu quo; tudi ministerstvo se ni brigalo za cerkveno zapoved; le v mojem slučaju je drugače postopalo.

172

Zakaj? Tato ker so omejeni duhovniki bili mladi in so si priskerbeli druge službe, ker niso mogli zahtevati nikake polkojnine; jaz sem bil star, upolnojenec in za kakto drugo službo nesposoben.

V septembru sem prejel dopis, da se mi z. 20. 1922 9. izpolničarje polkojnine ustavi, ker sem zapadel centoveni Marcu. N.B. Katero je ministerstvo od ordinarijata izsililo! Zoper ta odločitev sem vložil pritožbo 8. 12. 1922. Ministerstvo se ni ganilo, podreval sem 17. 4. 1923 - zopet nič.

Po pretoku 3 mesecev sem sporočil in priporočil vse zadevo 3. 7. 1923 Komisarju Dr. Leipelu.

Dva meseca pozneje 15. 9. 1923 sem pisal pred. sedniku republike Dr. Mihaelu Heinischu.

Tudi od tod mi bilo odmeva.

Avstrija je takrat imela jeroha, Dr. Roberta

Zimmermana in Holandije. Tudi njemu sem
pisal 2.6.1924. Vse zastoj!

Čakal sem se pol leta, potem sem se podal
k advokatu Dr. Gustavu Scheu, temu sem
ustrežno razložil svoj položaj in mu izročil
moje pisemne vloge v prepisih. Bil je pripravljen
ljudem raztopati, če pravdo izgubi, za božji
lon, če pa pravdo dobi, za plačilo. Bil sem
zato pogodbo zadovoljen.

Dr. Scheu se je podal v ministerstvo in
zahteval odgovor na mojo vlogo z dne 8.12.
1922 ki je 2 leti nerešena tu leži. Odgovorili
so mi, da je dotični selcijski načelnik bil
bolan in je sedaj na dopustu, vrniti se zna v
14 dneh. V januarju 1925 se je podal Dr.
Scheu v drugič v ministerstvo; selcijski načelnik
mu je obljubil, da bude vloga v kratki
rem rešena.

172

Dne 9. 2. 1925 je dobil odgovor; bil je ne-
gativen in se je skliceval na delnete dvoene
Kancelije iz let 1777, 1792 in 1835.

Zoper ta odlok je vstopil Dr. Scheu pravic na
ustavni sodni dvor. Ta je naglejše de-
loval in je dovolil 23. 6. 1925 za ustne,
no razpravo.

Dr. Scheu je dobil od mene vse kancelijene
podatke ustne in pisne.

Pri obravnavi sem bil navzoč, tudi mnogi
drugi, osobito reporterji vseh časnikov. Dr.
Scheu je govoril 1½ ur. Po končani obrav-
navi je prezident naznanil, da se bo de-
klaracija 26. 6. razglasila. Zoper se je
zbralo sila občinstva. Prezydent Dr.

Vitorelli je razglasil: "Vrski razklad
je dolžan polnojnino izplačevati."

172a

Grobnikopi po Petelinu so bili

172a

Tomaz Mervar, do l. 1913; potem njegov pomočnik
Zaner Progar, do oktobra 1934; le začelno je
pomagal Rudolf Kosiček, ker 1. 7. 1935 je
nastopil svojo službo. Frane Senk.

Pogrebni zavod je stvoril Matevž Malovič
ki je prevzel l. 1932 prevor. morličev in javne
bolnišnice na polkopalnici.

Dr. Ig. Seipel je 1. 3. 1925 saniral
avstrijske finance; 10,000 kron je nominalno
spremenil v 1 šiling, fakično smo morali
15,000 kron zgubiti, da smo 1 šiling dobili.
Inflacija je prenehala, toda naši prihranki
so se v nič vartopili; treba je bilo z nova
varčevati začeti.

Dr. Scheu je prejel od mene 1195 S, in od
derjave 500 S = 1695 S.

Meni je pripadlo 8100 S; pa sem se podal
melo podjetje, pri katerem sem zgubil 7111 S;
ostalo mi je le 990 S.

9720

Novi, 31. Kapitelški provit Karl Lorin je do-
šel 1. oktobra 1925. Njegov oče je bil naduč-
tel v Zagorju ob Savi; tam se je rodil 22. 12.
1847; je bil ^{je} kaplan v Hostanjevici potem župnik
v Bohinjski Babeli, ^{je deloval kot.} potem 10 let spiritual učeu,
Linn v Škofjiloki in slednje ^{je bil imenovan} Kapitelški provitom.
O njegovem času se je staro polkopalnišče na
naldanjem Kapuinskem vrstu l. 1930 opustilo.
množi so svoje rajnike na starem polkopalnišču iz-
kopali in jih na novo, v bližini Ločne lečice pre-
peljali; Kar se je godilo do marca 1935.
L. 1931 v novembru je pričel izhajati verski list
Skrič, čegar urednik je ^{bil} Kapitelški vikar; dobival
sem vse številke; zadnjo od januarja 1941; radi
vojne mi ni došla nobena številka več.
Leta 1919 so se morale stoklene slike na oltarih
Kapitelške cerkve odstraniti; v juniju l. 1935 je
ukarala slovena vlada, da se morajo odstraniti

1926

173. Direktor Dr. Franc Detela je bil rojen v Moravcih, v slovenskem sloovstou si je pridobil jako dobro ime kot pisatelj pripovedk in nekterih gledaliških iger, kot clovek je bil zgolj dobrotar; blaga soproga Marija mu je umrla 19. 12. 1902 v 45. letu, po svoji upokojitvi l. 1906 se je preselil v Ljublanu kjer je 13. 7. 1926 v 77. letu umrl. Ulico za staro gimnazijo

a Profesor Anton Förster, ^{umetnik in prepovednik} ~~vella gosoda~~ ^{cerkveno} na slovenskem ^{tu umrla} glasbenem polju, je ~~umrla~~ ^{umrla} dne 17. 3. 1926. Rodom Leh, je doveril gimnazijo in se posvetil glasbi ⁿⁱ pod učiteljem in Smetano na praškem Konseruatoriju. Izvan svoje domovine je v svojem 28. letu sprejel službo stolnega organista v Senju, tam je ostal le 2 leti, in l. 1867 je prišel v Ljublanu kot stolni organist, kar je ostal polnih 41 let. Po upokojitvi se je Förster a je mestni zastop po njem imenoval.

l. 1908 preselil v Rudolfov Kovačemu sinu, sod.
 nemu svetniku Vladimiru in je tu bival do svoje
 smrti, ki ga zadela v 89. letu. Jaz sem se učil
 figuralnega petja pri p. Flugolinu Sattnerju, korol.
 nega pa pri Försterju; ne bom našteval njego-
 va dela, le toliko rečem; Kar je Förster napisal
 je plemenita muzika, kakor studenci ki izvira
 visoko v gori pod skalno. Svojega starejšega sina
 Antona,
 ki je v Lublani dovelil VIII. gim. razred, Antona, je
 + izučeval za virtuosa na klavirju; ^{ta je} odšel je v A.
 moritko in tam našel svoj dom. Förster je
 kaj red v Rudolfovu bival; posebno rad se je
 ob Keckli sprehajal, kar se mu je jako dopadlo,
 kakor mi je to v svojih pismih sporočal. Ker
 se je staro pokopališče odpravili, so l. 1931
 tudi njegovo truplo vzdignili in ga v Lublano
 propeljali. Mesto je Försterja počastilo, kar je
 ulico za Kolodvorom po njem imenovala
 Čast domu čast! Mlajši sin Vladimir je
 bil tu sodni svetnik in se je podal l. 1934
 v pokoj.

1a na prihodnji strani.

1927

174. Tudi Dr. Andrej Lorjanc se je podal na politično arena in je postal državni poslanec; v svoji službi je napredoval do drugega svetnika in je v 78. letu 18. 7. 1927 na Bledu umrl.

a župan Karl Rozman je nekoliko časa ločal; dne 8. 11. 1926 ga v pogovoru z domačimi zadene Kap in Kmalu ne to je izdihnil; dosegel je 64 let.

1928

175. V mesci Navanni IV. dunajskega obkroja so se Slovenci mesečno enkrat shajali, da se spominjajo starih časov in si svoje prijateljstvo utrdijo. Šta. rosta med njimi je bil ^{nadzornik tujih železnic} Jos. Pahovec iz Čaline, ki je tu 1861-68, I.-VIII. študiral. Le dve leti mlajša sta bila Ribničana Janera - Zlatoust in Neponak - Šlea, 1865-70, III.-VIII., in 1869-70, VII., VIII. Tudi Rivoli se jim je pridružil zadnji dve leti.

Jos. Pahovec je umrl 3. 9. 1928 v 81. letu. Rivoli jev somaturant Valentin Črten, karavist je umrl v Radečah 12. 9. 1928.

V Lublani je umrla vdova poštnega direktorja Ida Vidic 31. 5. To je bil 9. smertni slučaj, ki je na Rivolija neugodno vplival. Mati Ida Vidic je bila Rivolijeva sorodnica, ^{Ana Rivoli} ki se je poročila z Ed. litson baronom Šveiger-Lerchenfeld v Otočah. Rodila mu je 3 hčere: Antonijo, Ido, Ano. Njen

28

soprog Selma, baron⁺ Sveiger ²⁸ je umrl 9.5.1850 v 74 leta; ⁴⁷⁵
potem se je v drugič poročila z deavlačkim prištavom
Jancom Bizjastrom. temu je rodila sina Ludvika
in Emila, ter hčerko ^{Kamilla} ki se je z Viktorjem Niefer,
gallom poročila 21.8.1895. Kontrolor Jan Bizjast
je umrl v Mokronogu 7.5.1883. Ena izmed vseh
edinih sester ^{Antonija} se je poročila 11.6.1841 z steklarjem Kar-
lom Seidelnom; temu je bila steklarja pod nič, po-
tem je bil diurnist pri obznojnem sodišču in se je
9.2.1889 v Lublano podal.

Gustav Kulavic, sin tupliškega zdravnika,
je bil ta 1871-73 I., II. in 1874-78, VII., VIII., postal
je uradnik pri politišni službi, je napredoval
do dvojnega svetnika in je umrl 6.6.1928. Rirvuli
ga je dobro poznal.

Rirvlijev sošolca Jan Murn iz Berolina, je bil ta
1869-75, I.-VI. in je postal učitel v Draščičih. Ko
je Rirvuli v Metliki bival, je Murna parkrat o-
biskal, ta je umrl 19.8.1928 dopolnivši 49 let, kot

upotlojenec v Metlahi.
 Dne 26. 9. 1928 je ^{sta} 2 violinista, ki
~~sta~~ v Rizzolijevem stanovanju igrala Chopinove in Baa-
 ove skladbe, Rizzoli ^{ju} je klavirju spremljal; nasled-
 njičes je sedci omahnil in na tla zderjal. Spravi-
 li so ga v postelj; izgubil je zavest in 2. 10. 1928 je
 inddihnil. Tri tedne prej sem ga spremljal na
 Golovec; tožil mi je da se čuti zepuščenega;
 k njegovemu godu mu rozen mane ni nihče sreče
 vošil. Zdravniku se je dal preisklati; ta mu ni
 dal tolačbe; z svojo diagnozo ga je sprevil v obup;
 poarpenje arterij, oslabele vid, in druge notranje
 norednosti je zagotovil zdravnik; sam je čutil da
 mu roge pesajo, njemu kojemu nobena groa ni bila
 presterma. Jaz sem Rizzolija tolažil, da zdravnik
 občutilo ni vedno zanesljivo i. t. d. No se mi je spo-
 ročilo da je zbolel, sem hitel k njemu a me ni spoznal
 Položili so ga v grob njegove matere, kjer je že 15 let
 počivala.

175 a

23

175 a, 175 b

Dne 6. avgusta so praznovali 40 letnico mature:

Jan. Barle, stolni kanonik v Zagrebu,
Dr. Eman. Dereani, mestni fizik v Celju,
Oskar Dev, sodni svetnik v Mariboru,
Dr. Viktor Gregorič obr. sanitetni referent v Rudolfovu,
Martin Kerin, lararist v Ljubljani,
Jenny Korušak, inspektor dežel. železnice v Beogradu,
Jos. Mihalič, župnik v Slivnici pri Mariboru,
Jan. Vint železniški nadnik v Celju.

Bilo je l. 1888 24 abiturientov, le 19 je bilo še živih. Slovesnosti sta se vdeležila gimnazijska direktorja v. p. Franc Dječnik in Ignac Zajdiga.

1 a

175 b. Dereani so Luxemburčani, tu so študirali

Dr. Julij Dereani ^{1874-87, I-VIII.} bil je eno leto pred manj, Ljudomil mla. denič, vedno odličnjak, postal je okrajni zdravnik v Kamniku,

Dr. Emanuel Dereani, 1880-88, I-VIII. le

Mojz Dereani, 1882-85, I-IV.

Jan. Dereani, 1886-89, I-IV.

Dr. Ernest Dereani, 1888-96, I-VIII. le

Jakob Dereani, 1904-07, I-IV.

Dominik Dereani, 1908-11, I-IV.

Dr. Ciril Dereani, 1909-12, I-IV, 1936 v Trebnju.

le

175a, 175.
1a Med onimi ki so 40 letnice niso vdele,
žili je bil Matevž Kos iz St. Janja. Kos je bil
vseh VIII. tu; potem se je podal v lublanske
seminarce. Kot Kaplan je deloval v tejaški go-
vati župniji Stari terg pri Poljanah l. 1895,
potem v Škocjanu; le par let je bil v lepi
cerkljanski fari na Gorenjskem, ^{l. 1903.} potem je
nastopil službo v Leskovicah, gorati 805 m. nad
moyem, ob pobočju 1563 m visokaga Plegasa
ležeci župniji; tam je samesal polnih 33 let,
do 25.8.1937, kjer je 11. dan po dopolnjenem
70. letu umrl. + (Naslednje stran)

175b
b. ^{skrajni} zdravnik v Leskovicah do sept. 1899, potem se
je preselil kot skrajni zdravnik v Metliko.

c. zdravnik v Gorici, se je poročil v septembru
1904 z Milko Dolenc na Germu.

d. Davčni Kontrolor Dereani v Metliki do l. 1897,
je bil prestavljen R. davkariji na Berdu.
642

1759, 1759

Štiridesetletnice sevšled smerti ni mogel
med tovariši vseliti Leopold Raktelj, ribniš,
Koga nadučitelja sin; vsa gimnazija je tu
dovršil. že kot mlad duhovnik je bil upra-
vitelj župnije Babropolje 1895; nato je bil
župnik v Kocevskih Gencaricah 1897; od
tam se je preselil v Poljanico pri Toplicah.
Radi bolehnosti se je podal v pokraj; Mi ga
v Ribnici tudi ni dolgo vžival, ker je 14. 3.
1909 v 42. letu tam umrl.

ad 175 b. Sklenilo se je novo dekliško šolo
sexidati, ker je bila ^{šola} ~~šola~~ + ~~šola~~ ^{šola} ~~šola~~ v varških po-
slopih, tudi v stari gimnaziji, nastanjena.

1929 1930

176. Grad Kleuov pri Smarjeti je bil last
 stiške opatijske, potem pa rodbine Sweiger-
Serchenfeld. Zadnji postarni Sweiger, tako
 se govori, je dal grajsčino na prodaj poton
 loterije, več tisoč srečk po 5 goldinarjev je
 razposlal po Evropi, ki so mu prinesle začet
 jeno svoto. Pri srečkanju je zadobil grad pr
 (au) corki mesar Jombart v Sedanu. Z doema
 sinovoma in Uerija se je tu naselil; njegov
 (a) obitelj je v moškem kolenu izumerla; v letih
 (b) 1929-30 je bila lastnica grajskega posestva
Gabrijela Ullm, vnukinja Jombartova, ki je
 l. 1933 umrla.

l. 1929 je prišel v Kapitel Kanonik
Jož. Plantaric; rojen je bil 13.9.1867 v Troj
 (i) scu pri sv. Trojici; gim. študije je veršil v Le
 gju in Lublani; 3 leta je služil pri Kranjskih

Zanexih; kot kaplan je deloval v goratem
 Lemšeniškem, potem v Rodicah in Kranju; zu-
 pnik je bil v St. Lambertu nad Zagorjem in
 Dobrovi pri Ljubljani; 15 let je bil potem de-
 kan v Trebnju, na to je bil imenovan ka-
 nonikom. Tih, dušnopastirsko delovanje ga
 je povsod ornacevalo.

Dr. Kranstičev je umrl v januarju 1928
 sinček Igor, ki je imel 4 leta in 9 mesecev. Zelo nadarjen
 deček si je z svojim vedenjem pridobil srca vsega
 človeka, takrat tema je dejstvo, da ga je spremlja
 skoraj vsa mestna mladina in mnogo odraslih
 na potkopalščah.

V avgustu 1929 se je podala Dr. Kranstičeva soproga
 v ljublanško porodnišnico, kjer je dobila hčerko Tatja
 no. Ko se je mamica s hčerko poverila, ji je
~~na kolodvoru sprejela~~
~~si~~ Mi so ga stenotipistijske obrabile. Ko je
 gospa to videla je bila toliko ganjana, da
 se je od veselja zjokala.

176a Sreški načelnik, vladni svetnik Matej
Karl tu, je vdiel koncem junija 1930 v
 Ljubljano kot banški svetnik
Amalija Karl iz Celovca, 1930, IV.

Mestni župan l. 1930 Dr. Jož. Reček
 je narvil na Dunaju pri tovarni Gräf u. Stiff
 stopilnico za štopljenje ulic.

Tu so študirali

Peter Reček iz Metlike 1856-57, VII, VIII.

Jur Reček iz Krasnjegaverha, 1867-74, I.-VIII.

Anton Reček iz Radovice, 1880-82, I.-III.

Valentin Reček iz Podgrada, 1899-94, VII, VIII.

Jož. Reček iz Krasnjegaverha, 1896-1904, I.-VIII.

Jož. Reček iz Ivanjevosi, 1919-20, I.-VIII.

Dorud Reček iz Rudolfova, 1933-40, I.-VIII.

Gorard Reček iz Rudolfova, 1937-40, III.-VI.

176a, 196b

Prezident obvojnega sodišča, ^{l. 1924} Dr. Jur Polenišek,
se je podal l. 1930 v pokoj; služboval je v različ-
nih krajih; l. 1910 je bil sodnik v Kadečah.

Dr. Marjan Polenišek, zdravnik in mestni župan
l. 1937-38, iz Vipave, 1936-38, IV-VIII.

Ivan Polenišek iz Trebnja 1930-31, VII, VIII.

176 b. Ukapitel je vstopil kot kanonik Stefan
Terškan, rojen v Lostru 25.12. 1872 je bil. Ka-
plan v St. Petru in Precini; od l. 1885 dalje
pa župnik v Smihelu.

V letih 1921-24 je Rizzoli sestavil svoj življenjski
pis, ki mi ga je le mestolikrat mimogrede omenil,
vzporeda v njegovo delo pa mi ni nikdar dovolil.
Dve leti po njegovi smrti sem prosil njegovo udovo
naj mi Rizzolijeva memoare izroči, da jih pregledam.
Bela mi jih je in jaz sem dogodke ki se tičejo Rudol-
fova kratko prebral. in ji spis vrnil. Jugoslovanski
upostojance je neprestano upal na zmago Nemštva, in je
svoje spomine v nemškem dahu in nemškem jeziku
zabiljeval.

L. 1895 je bil tu 22 maturantov, med njimi Jakob Kleinsienet iz Predgrada pri Ra. doljci; sem je prišel v gornjo gimnazijo, 1891-95, V. - VIII. Postal je duhovnik in je bil l. 1906 Kaplan v Mvinipeči, v letih 1909-19 pa župnik v Begunjah pri Ra. doljci. Kot 46 letnik se je podal v pokraj, udeležoval se je kot ribogojec in je svoj pokraj preživljal v Bački, Baranji in slednjič v Solinu, kjer je 27. 9. 1930 v 57. letu umrl.

V oktobru 1930 je nekdo vdrul v sa mostanško ceklav in jo oropal. V majniku l. 1931 sta našli dve švikeliki solarici v Merwarjevem gozdu v zemljo zakopanih 5 kelihov, monstrance in ribovij.

Ilustrirani Slovenci je 15. 6. 1930 pridobil slike Rudolfa in njegove otokine, besedilo je napisal Mojz Rant iz Sturje, ki je bil tu 1892-3, VII, VIII. in do junija 1930 tu sodni

praktikant, potem pa v Ljubljano prestatoljen. ¹⁸⁷⁶

Peter Rauch iz Semiča je bil tu 1879-80, I. II.; potem se je podal na kmetijsko šolo na Slapu. Kot praktikant je vstopil pri grajski upravi Krupe; ta grad in staroslova grajsčina Podbrčje pri Adlešičih sta bila lastnina barona Apfaltera. Pred prvo svetovno vojno je pričela obitel Apfaltera svoja posestva razprodajati in pri tej priliki je postal Peter Rauch lastnik pobreškega gradu. Bil je izobesen skanor, vinogradnik in lovec; njegova gostoljubnost je bila znana po vsej Belokrajin; doživel je le 62 let, umrl 4. 4. 1930. Njegov sin Ljil je padel; ta izguba ga je zelo potrla.

Melod Rauch iz Krupe, je bil tu 1919-20, I.-VIII.; l. 1935 je otvoril lekarno v Kranju.

1931.

na Dunaj

177 Konec maja 1931 je prišla Gisela Ekel obiskat svojega vaka generala Arsta. To 40 let je nisem videl, a sem jo takoj spomnil na njeni veliki postavi in nastopu; bila je pa zelo slabotna. Dne 27. 5. me je obiskala na mojem domu in mi je na moja mnoga vprašanja o rudolfovskih zadevah dajala tako točne in zanesljive odgovore, da sem se čudil. Mnogo bučlosti je doživela in vse udarce osode je pretrpela.

Da ljudje, ki živijo med dvema narodo, niso mešanica obeh narodov govore je čisto naravno. Sarajevska stolica je bila zelo slovenska in se le zole najnovejše dobe so jo pohovale, ni, kolikor mi noben Slovenec zahteval, da se Tarčin priloži slovenski Šajerkli ali Kranjski Pjela, Krajinska govornica ima nekoliko hrovaških elementov, in že so se znašli Hrvatje, ki so Belu krajino za Hrovaško zahtevali in njih nallena

174

se jim je tudi za kratko dobo posvečila. Leta 1931
so pa Belokrajino Kranjski severci vernili in ^{1.9.} ₊ ^{juj.}
celi so tepili pokati in puške streljati; in
ljubost se je radovolno in od veselja vriska
lo, da sme biti zopet Belokrajina del velike
Krajine.

slav. Dr. Frane Ivančič mi pošlje velik
zavoj časopisov v aprilu 1931, iz katerih sem
posnel mnogo podatkov, ki sem jih v teh spo-
minih porabil; v tem in v l. 1932 sem prejel 6 zavo-
jev časopisov.

Kanonik Anton Flogar se je lepega, gorke,
ga vltoberskega poldne grel v volnu, pred Kapitelko
cerkvi se sprehajal; potem je odšel v mevrlo sev.
kev, je bil predolgo v njej, se je prehadil, dobil
pljusnivo in v nekoliko dneh je umrl, doživivši
81 let.

Aleksander Hladovernik, predsednik notarske
zbornice in družbe sv. Cirila in Metoda, za
navodno idejo verlo zaslužen, ^{moj} je umrl v Lu-
blani 20. 8. 1931 v 70 letu svoje dobe.

177

Petnajstletnice mature so slavili
abiturijenti l. 1916 dne 2. 8. 1931 v Zagrebu. Ta
letnik je moral skoraj ves odkiniti na bujne po-
ljane in preživeti strahote prve svetovne vojne.
Od 44 četstošolcev l. 1912 sta le dva l. 1916 VIII. raz.
dokoncala, ^{ostali pa so poverili od vojakov.} že ob 15 letnici je misel
zmrla, le malo števil se jih je poverilo. Dokon-
no opravilo v Zagrebu je opravil tovaruš Dr. Jož.
Tavk iz Ljubljane.

V Škofjivski je umrl 1. 4. 1931 upos.
Kojeni verhniki dekan Ivane Hönigman, rodom
Ribničan, ki je tu študiral, 1842-46, IV-VIII, dosegel
je 77 let.

Le 50 let ni imel Rudolfov svoje
garnizije. Pramska vojašnica je prešla
v privatne roke, lovsko vojašnico so preki-
dali v justično palačo Ker ni bilo upanja, da
se se Rodej vojaki tu nastanejo. In vendar
je Rudolfov dobil zopet vojake, ne od Avstrije

temu od Jugoslavije. Dne 26. 3. 1931
je dospelo vojaštev 40. pešpolka tu sem; na
Kole dvoru so vojaštev pričakovali, uradniki,
društva in ogromna množica ljudstva. Ko je
vojaštev iz vozov izstopilo, ga je občinstvo
navdušeno pozdravilo z živijo-Klii; v imenu
mesta je govoril župan Dr. Režek; po po-
zdravi se je formalno sprevod v mesto
z gosbo na čelu; z vseh hiš so vihrele za-
stave; vojaštev se je podalo v staro gimnazi-
jo, kjer se je začasno naselila.

Dne 2. 8. 1931 je bil prosvetni dom po
kneziškofu Dr. Gregorju Rojmanu blagoslov,
žen in svojemu namenu izvočen. V moderne
sloge zidana stavba na Florjanovem trgu je
mestu v Rinc.

1932

178 V svojem 67. letu je umrl 19.3. 1932 Jozef
Hladnik. bil je 42 let kapitalski organist, 37
 let učitelj petja na gimnaziji, 25 let organist
 v samostanu, 25 let vodja dolenskega pevskega
 društva in 15 let vodja pevskega društva rokolodel-
 skih pomočnikov. Dve leti po njegovi smrti so
 njegovi častilci priredili dobro uspel koncertni kon-
 cert z izključno njegovimi skladbami; v oktobru
 1936 pa so mu postavili nagrobni spomenik v
 obliki orgel. Director Maselj je v izveščju 1932
 ocenil uspešno Hladnikovo delovanje. Jaz sem
 se z Hladnikom sestel l. 1897, a moram pri-
 znati da je njegov prednik na gimnaziji
 p. Flugelin Sattner na nas pevce ravno tako
 navdušeno učinkoval, kakor Hladnik na svoje.
 Tudi p. Flugelin je sem prišel kot domačinec v
 svojih mladih letih in mi mladi pevci
 smo z uviseno unemo peli njegove koncertne

in posvetne skladbe, omenim le: v petju petju
 oglasimo' ki jo ^{je} pozneje vojaska godba kot koraci,
 niso igrala, in pete litanije, ki so jih dijaki
 na Koru samostanske cerkve 8. 12. 1885 v prvič
 peli, in je v tem dogodku vse mesto govorilo.
 Tu vojni Hladnikov sin je Stanislav je bil
 1904-11, I. - VIII.

Terjovec Franc Perdo, bivši župan, se je podel
 v marecu 1932 na Terškogoro. Po pespotu vargrst,
 se je prenašlo ohladil in prehladil, pritisnila
 je pljučnica, ki mu je v malo dneh upihnila
 življenje v 75. letu.

l. 1934
 V Kapitel je prišel ⁺ brusniški župnik Jan
Šešek, rojen 25. 6. 1885 na Homeu, je deloval kot
 kaplan na Trabelnu in kot župnik v Nemškilski na Ko.
 evskem, od Koder se je l. 1921 v Brusnice preselil.

Franc Šešek je bil tu glavni davkar, počasi
 z l. 1899.
 a 684

Sečen Alexander in Hvězdočovice, 1889-99, IV.-VIII. ¹⁷⁸

Sečen Frane in Lenošeč, 1892-99, I.-VIII.

Sečen Stanislav in Hrušice, 1915-20, I.-VI.

a
V L. Hofji loki je umrel 1. 7. 1931. upokojeni ¹⁷⁷
verhniški dekan Franc Hönigman, rodom
Ribničan, kije tu študiral 1872-76, IV-VIII.,
dosegel je 77 let.

683

1933 1934

179 Falknerjeva hiša je stala nasproti pokopu, lišcu, poročje je služila kot bramborska vojašnica. L. 1860 je bil Falkner sluga Karine in je umrl 17. 8. 1874. Dva sina je imel; eden je bil trobentač pri mestni godbi; mogoče je da je na Kilni rog sviral. Falkner je bil tudi sobni slikar v letih 1870-80.

Ko je mesto hišo za uradnike seridalo, je bil Falkner za hišnika postavljen in je umrl 22. 10.

1906.

Vladimir Falkner je maturiral l. 1933, Stanislav Falkner pa l. 1934; več obeh je bil Frane Falkner, upravitel ekspozitive O. H. ki je umrl 24. 5. 1935 v 58. letu.

Kanonik Jož. Plantaric je 18. 2. 1933 maševal, šel domov, da vpiše opravljeno mašo in je razel, da pride ob 9^h v klošč molitvam.

Pa ga ni bilo; moiganska Kap ga je prikovala na posteljo, s katere so ga 15. 9. mrtvega dvignili v mrtvaško krevta in jo položili na oder; le 66 let je dosegel.

V tej dobi je bil tu mexiki načelnik tu vsjeni vladni svetnik Friderik Loger, sin naslovnič. svetnika Jan. Logerja.

Njegova hči Edita, rojena na Dunaju, je bila tu 1931-33, VI.-VIII.

Oskar je kanonik Janez Virant umrl je minulo 19 let; ves ta čas je bil Kapitel nepopoln ker so tu bivali le 3 kanoniki; po Zlogarjevi smrti pa le dva; v letu 1934 se je Kapitel zopet dopolnil; 30. 5. je bil v Kapiteliki cerkvi umrčen Jan. Sešek, 28. 8. ; v Kofijški Kapeli v Lublani pa Frank Kerk. Rojen v Preedorfu pri Trebnju je bil ta tu 1910-18, I.-VIII; ^{bil je kaplan v Slofjilokij,} l. 1928 je postal Kapitelški vikar, poučeval je tudi verouk v nekaterih gimnazijah razpredih, bil je prvi urednik Knjiga do svojega imenovanja kot kanonik; za njim je prevzel uredniško stvar Knjiga vikar Stanislav Škerbe 1. 6. 1935; Jan. O. Blah 1. 11. 1937.

179
a Upravitelj podzemeljski župnik Jož
Rome je v juliju 1933 v Kapitlu slavil svojo
demančno maso in je 20. 12. umrel v Lmi.
hela sta mu pred mnogimi leti mati in sestra
gospodinjili.

Posestnik Franc Grasič v Gotrivasi je sèm
dospel z svojim stricem Kanonikom Grasičem, in je
tu umrel 6. 1. 1933; dosegel je 82 let.

F. Hugolin Sattner je slavil svojo 80 let.
nico 1931. Otež priliki so prokazvedli v Lublani

njegovo skladbo, Ojki in v Mariboru, Vnebo
vzetje. V svoj rojstni kraj Nandija je z svojim
klorom iz Ljubljane sam prišel, in je 12.4. v
semostanski cerkvi dopoldne Beethovenovo C
mašo, popoldne pa cerkven koncert dirigiral.
Potem se je preš čer Kapitelški marof proti
kolo-dvoru podal, poslovivši se za vedno od
Rudolfova in njegove valovite vstolice. Dne
25.4. 1934 je v Ljubljani v 83. letu umrl. Takle
serpega pogleda Rasor ga kaže Mohorjev koledar
1935 str. 71 p. Flugolin ni imel, mnogo boljše je slikla
v futru 19.3. 1931. p. Flugolin je imel zelo lepe rujave
oči in dobrohoten, mil pogled.

1935

180 Barvar Kopač, rodom Korošec je stanoval v Kandiji, v zadnji hiši na levi strani potoa ki vodi v regov log, je imel obilno obitel, njegov sin Leo, pold je bil l. 1873 moj soivec v 3. rez. ljud. šole. Potem mi je zginil izpred oči. Ko sem v Čelovcu hival me obiske in se mi predstavi kot infanterist kranski Janer, pešpolka št 17. Se paubrat me je obiskal. Po mnogih letih sem čul, da si je kupil hišo v Rudolfovu.

L. 1935 je maturiral Jen. Kopač, sin Leopolda, trgovca, tu rojen 1916. Njegov, t. j. maturantov (stari) oče je močbiti istobiten z mojim znancom iz mladih let.

Dr. Viktor Gregorič je umrl 2.1. 1935 v 65. letu. Obitel Gregorič je bila v letih 1860-70 premorna in je posedovala dve hiši št 62 in 63. Mojzija Gregorič, samška zasebnica je umrla

9.4. 1935 v 85. letu; v svojih mladih letih je ob sejmskih dneih pomagala prodajati v O. gorovčevi trgovini in je tudi na italijanskem odru igrala.

Slavo od starega pokopališča se je zveršilo 8.4. 1935. Ob 6^h zjutraj je spravil mail Levin v navzočnosti Kapilla, frančiškancev in velike množice vernega ljudstva zadnje sv. mase, in po njej molitve za vse tu pokopane vernike.

V sredi maja 1935 je nastopil službo organista v Kapilli Anton Martel, voj. na Bohinjski Kibeli; orglavstvo solo je doveril v Luliceni, dostavil vojaška leta, kot organist je deloval na Bledu, domači župniji in 2 leti na Kerkli; od tam ^{je prišel} v Kapitelško cerkev. Poročil se je 15.6. 1936 z Barbaro Torsell.

Frančiškani so imeli vedno izverbane organe v svojem redu. Pa je nastalo pomunžlanje;

organistovo službo na samostanskem Koru je v
pravljal nadučitelj Vencislav Škebe in Flinj
ki je bil tu 1902-05, I.-IV. in je odšel na učiteljske.

Vencislava Škebe iz Preloke, 1930-36, II.-VIII.

Diril Škebe iz Preloke, 1930-38, I.-VIII.

Ana Škebe iz Preloke 1931-38, I.-VIII.

Vencislav Škebe je postal 1935 nadzornik or-
ganistov v rudolfovski delavnici. Ko mu je oče 20.8.
1934 v Flinjah umrl, so mu prvi samostanskega
Kora pri pogrebu peli.

Stara mertvašnica je v septembru
1935 izgubila; na desni strani vrat je bila
vzidana temna kamnita plošča, ki je pohval-
no vmenjala barona Karla Prstevila,
ilirskega upravnika Dolenjske. Krovno
gram podaja letnico 1810. Staro poklo,
palisče je bilo blagoslovljeno 14.5.1810
in to leto so tudi mertvašnico sezidali.

1936

181. V tem letu je 2 odlično doveršil VIII. gim.
Miran Trančič in je bil istimenega izpita s pro-
ščen.

Njegov sosolec je bil Friderik Jakšič, ki je tudi
matura dobro doveršil. Morebiti sem poznal
Jakšičevega (starega) očeta; maturantov oče
gostilničar Franc, je bil l. 1936 že mrtov.

V prvi svetovni vojski l. 1914 me obišče
v Štetnu vojak, predstavi se kot rajak in
znanec, gostilničar Jakšič iz Rudolfsau. V
Šleziji so doma Jakšiči, ki so se tudi po Nižji
Avstriji razplodili. Pa mi pove: v moji kom-
peniji sta dva Jakšiča; ves dan slihim navprek
Mlice: Jakšič, Jakšič i. t. d. Na zadnje že sem
ne vem, jeli sem Jakšič ali Jakšič.

Mestni župan Pavčič skliče 12.2.1936 vse do
lenjske župane, da se posvetujejo o elektrifikaciji
Dolenjske.

Pavčič Vera iz Rudolfova, 1931-39, I-VIII, hči pok.
Jadoba, trgovca.

Pisatelj Janek Ferdina je tu umrl 19.
1905 v 75. letu in je bil tu pokopan. Ko so se
pričeli prelapi na starem potlopališču, se je reklo,
Ferdinov grob in spomenik naj ostane na svojem
mestu. Ko so pričeli v spomladi 1935 z ureditvijo
parka, se je spornalo, da ne bo razčlenjene harmonije
med grobom in parkom in sklenilo se je tudi
Ferdino izkopati in ga prenesti na novo potlopa-
lišče. To se je zgodilo 14.10.1936. Prošt Karl
Levin je opravil cerkvene obrede, navzočih je
bilo mnogo meščanov z županom J. Pavčičem na čelu.

V septembru je tu pričel poučevati
profesor Hugo Bajuk, došel je iz Varaždina.

181

V letih 1887-89 je tu študiral I.-III
Hugo Bajuk iz Lenomla.

Hugo Bajuk iz Terbiča na Horoškem,
1915-20, I.-VI. Ker je imel profesor
Hugo Bajuk l. 1936. 10 službenih let,
ni izključeno, da je profesor istoosoben
z dijakom Hugonom Bajukom.

Inženir Franc Ruch iz Hostanje.
vise je tu študiral 1901-8, I.-VIII; potem se je
podal v Gradec na tehniko, ki jo je l. 1913 z
odlilo Slovaca. Domu se povrnivši je vstopil
v Kranjsko deželno službo. Moral je v prvo
svetovno vojsko, iz Matere se je srečno povrnil
v svojo službo; v tej je postal duša živahne
delavnosti na polju elektrifikacije. Pod njego-
vim spretnim vodstvom so bili elektrificirani
celi predeli Slovenije, kjer si se pred leti niti
misliti nihče ni domislil, na to prevarno pri-
dobitev moderne tehnike, tam jim daja ljude

električni tok luč in toploto.

181

Posednik in gostilničar Florijan Zorko Družinski vasi je poslal 3 sinove in hčer tu sem v gimnazijo študirat. Dovedli so svoje učenje v tem sporedu:

Vincent Zorko, 1926 - 33, I. - VIII.

Roman Zorko, 1931 - 33, I. - V.

Ludmila Zorko, 1929 - 36, I. - VIII.

Jan Zorko, 1932 - 39, I. - VIII.

1937

182. Poslanec Franc Šuklje je postal 24. 9. 1908 deželni glavar Kranjski in je bil povišan v plemeniti stan; to svoje dostojanstvo je u. pravljal do 12. 1. 1912.

Njegov sin Ludvik Šuklje, eksportni aka. demitk je umrl 14. 2. 1909 v 19. letu; njegove, ^{pozvebla} ga se je vdeležil deželni predsednik Andrej baron Winkler in mnogo visokih uradnikov.

L. 1912 je dobil ^{Šuklje} naslov dvornega svetnika. Šuklje je bil usmiljenega srca. Noč od velike nočne nedelje do ponedeljka ¹⁸⁹⁵ je grozovit potres Lublano vardejal. Torej je pričel Šuklje terkati na dobra srca Dunajčanov za zdatno promo narlitega mesta. Zbirali so se darovi in Lu. blana je pričela iz porušenja vstajati. Za darove se je bilo treba zahvaliti, to nalogo je prevzela Glasbena matica v Lublani, da se

182

z pesnijo zahvali Topet je stopil Luskje na čelo dunajskega odbora, da na Dunaju vse potrebno uredi, in do 200 slov. pevcev, pevk in godcev na Dunaju tako preskrbi, da se bodo še v starih letih z veseljem na Dunaj spominjali. Tudi to žudajo je Luskje mojstersko rešil. Matija Hubad je privedel svoj zbor na Dunaj; dva koncerta, 23. in 25. 9. 1897 sta pokazala Dunajčanom lepoto slov. pesni. Toda koliko potov, skrbi in truda od aprila 1895 do mar, ca 1897 je Luskje imel, ve edino le Bog.

Luskje Vladimir, gozdarski svetnik je umrl 26. 11. 1920 v 42 letu.

Kvesta in počertovalna zaloubka družica Rosa voj. Rovina ga je v Mandiji zapustila 29. v 75. letu.

Dvanajst let je Luskje svojo soprugo preživljal in ko je 18. 8. 1935 v 86. letu kerščansko umrl, ga je prišel ljubljanski knjižničar Dr. Gregor

Roriman na šmihelsko pokopališče pokopat.

Milan Šušljic, inženir, si je postavil za "živ" vljensko nalogo zgradbo železniške proge St. Javž - Sevnica, in Ljubljana - Lusač. Po svojem očetju je posedoval ljubljano do Dolenc, ske, a je umrl 10.2. 1937 v 56. letu.

Franc Šušljic v Nlandiji rojen, l. 1891, IV.

Jan. Šušljic, rojen v Ljubljani, je bil tu 1901-5,

V - VIII.

182a. K najstarejšim stavbam v rudolfovski okolici se prišteva Stari grad, last otokskega grofa Margherija. Gotovo je bila tu naselbina že v rimskih časih ob cesti ki je vodila iz Trebnja proti Liskcu. Nekateri menijo, da je stal grad že v 9. stoletju, zgodovinsko se prvič omenja l. 1215. Njegovi gospodarji so se kaj hitro menjali, prav kratko dobo

je bil njegov lastnik žernej Valvasor, oče hiš-
storiografa Vajkarda, ki ga je l. 1689 zopet pro-
dal. Zadnji posestnik je bil vladni svetnik
Rudolf grof Margheri ki je d. 11. 1929 brez potom-
cev umrel. Živela je le še njegova sestra
Albina, ta je umrla, neomoišna 19. 7. 1931
in je volila grad „da bi slajšala ubogim
stariim poslom njih življenje na stara leta“
usmiljenim bratom v Kandiji. Ti so volila
sprejeti in nedeljo 25. 4. 1937 so bratje pri-
peljali podobo Marije dobrega sveta ob go-
nenju Kapitelov in samostanskih zvonov
na Stari grad; naslednji dan je knežpškof
Dr. Gregor Rožman blagoslovil grad in ka-
pelo in v njej masčeval.

V Šmihelu je bila v mojem
času zadnja hiša zapadno od ceste ki vodi
proti Deški lastnina slitelji Klein; njen

182a

sin Janer Klein je tu študiral, 1869-70,
I. - VIII. Če sem prav poručen, je ta obitelj
izumerla, in se je v njeno hišo naselil po,
sestnik Jož. Erpic; dva njegova sina sta
tu gimnazijo obiskovala.

Jož. Erpic je maturiral l. 1930 in se je
podal v Zagreb; kot inženir je dobil
službo na Pmetijski soli v Lublani. V
septembru 1934 se je mudil 9 dni na Ru,
naju, potem je potoval v zadevah
svoje službe v Berlin, v oktobru se je
na Dunaj povrnil in boro v Lublano
odpotoval. Da se namerava v Smihela
poročiti, v tem ⁿⁱ nihče ničesar slutil;
še le ko je bil raz prižnec obličan, se
zoznalo da je ženin, a tudi to stanje je
v najkrajšem času brez vsakega šuma z po.
vsko dokončal.

420
Franc Erpič je maturiral l. 1935.

Teodorija Erpič, 1937-40, I.-VI.

Martina, Milena Erpič, 1937-38, I., II.

Vsi štiri so bili v Smihelu rojeni

1938

183 Zadnji dan marca 1897 so se na jürnan dunajskem kolodvoru ^{slovenski pevci in pevke} zbirali da odpotujejo proti domovini; Lutlje jih je pozdravil ko so na Dunaj dospeli, Lutlje se je od njih poslovil. V svojem govoru je omenil dobrot, ki jih je Lutla, na, in ugodnosti, ki so jih sami, tekom tedna od Dunajčanov prejeli. Vseh teh dejanjih se bliči zlato dunajsko sere, ki slovi po vsem svetu. Ne samo Dunajčani so imeli zlato sere, tudi Lutlje samrga je imel.

Med njemu podredjenimi uradniki solske zaloge je bil tudi Karl Dornovšek, Slovenec. Ta se je poročil z Lutljejevo hčerko; njen zakon je bil blagoslovljen, toda Karl Dornovšek ni dosegel visoke starosti; za svote brez očeta se je Lutlje krepko potegnil. Vsi Lutljejevi sinovi so nekoliko let tudi

tu študirali, enako se je godilo Demnovškovim potomcem. Odkar se je Luklje povračil z Rozinovo Rozo, je bival ves svoj prost čas na gradiču Ka-
mnu v Kandiji

Demnovšek Karl iz Kandije, 1920 V.

Demnovšek Marija iz Kandije, 1920 IV.

Demnovšek Frano iz Dunaja, 1920 I.

Demnovšek Terenzija iz Dunaja, 1920 I

Demnovšek Helmina iz Dunaja, 1931-32, VII, VIII.
je doveršila pravne študije.

Demnovšek Martina iz Dunaja, 1930-34, IV-VIII

Demnovšek Marija, mesčanska učiteljica je na-
pravila gimnazijsko matura 1939.

Moj bivši sošolec v 2. in 3. razredu ljudske šole, Janez
Plaper, ki je l. 1877 v Herki utonil, je imel sta-
rejšega brata; njegov sin Adolf, pismonosa,
je oče Marijana Plaperja ki l. 1938 opravil
matura in je bil ustnega ispita vnosčen.

J. Gregorič preiskuje stavbo Kapitelške
 cerkve in priobčuje rezultate svojega na-
 pada v "Ibuzju".

Gledè števila dijakov Mi jih
 je ena obitelj poslala v gimnazijo Studrvat,
 se Jundgu, in Deonovška pridruži pismo,
 nosa Franc Misjak, njegovi tu rojeni sino-
 vi in hčere so vseh viii razredov ^{tu} dover,
 šile. Menim da je bil njegov sin tudi Franc
Misjak ki je vstopil 1920 v T. a njegovega ne
 predavanja ne morem dokazati ker iz vertij
 l. 1921-29 nisem mogel dobiti; sklepati pa se
 da, da je tudi Franc Misjak doveril vseh
 VIII. raz. ker je bil v T. odličnjak. Ostali
 Misjaki so zaveršili VIII. v tem vsporadu:

<u>Antonija</u> l. 1930;	<u>Harl</u> l. 1931;
<u>Marija</u> l. 1933;	<u>Stefanija</u> l. 1935;
<u>Janez</u> l. 1937;	<u>Blajz</u> l. 1940.

V Regercivasi je umrla 21.1 1940 posetnica
Joana Misjak v 84. letu.

184. 1939-1942.

Vsa ta leta in se naslednja, so napolnjena z imenom: Adolf Hitler; ta človek si je stavil za določo, da bo vse svet ustrašoval. Kdo je bil? Zgornjeavstrijec iz Freistadta, sin nekoga financerja; ti so ljudje posebne vrste. Kot novo, mladenič sem opravil službo božjo v cerkvi sv. Jara, ja v Gerčevju. Na povratku se snidem z mladim financerjem, ki mi pove, da ima mnogo hudih pov. tvo h. Kmetom ki žganje kuhajo, da pa njihove noge pri tem nič ne trpe. „Kako to?“ ga vprašam, „Čisto naravno“ mi odgovori, „Do me kmet zagleda takoj več: ga je zopet hudic prinesel.“ Iz te kategorije je bil Hitlerjev oče. V III. razred real. Me je Hitler prikoratal, dalje ni šlo. Zapustil je Freistadt, in se na Dunaj podal kot vajence k nemlemu tapetarju; pa tudi v tem poslu ni predpisaril 3 let vedevjal; mi postal pomočnik; le

pomožen delavec je ostal; nasertal se je pa pre
 kucujših stremljenj in nazorov. Tlat avstrijski
 vojak je pobegnil v Nemčijo in je pričel od tam
 proti Avstriji ruvati. To je Prusom, zagriženim
 sovraršnikom Avstrije posebno dopadlo, zbirali so
 e vloga njegaa, pričel se je gibati na političnem
 polju in zvolili so ga storgavnim poslancom.
 Krog stlali Hitlerja se je naglo veaal; mnogim
 se pa ta avstrijski direktor ni dopadel; Hit
 ler je zadal na odpor; a tega se ni ustrašil:
 eni noči je dal pomoviti svoje nasprotnike.
 10.6.1934 je morilec Hitler zabivil nomška žernejovo noč.

Avstrijo je nameraval Hitler Nemčiji priklb.
 piti bodi si z lepa, bodi si z gerda; z resnivo ni
 bilo mogoa, - toraj z lažjo! Ljudi je sleparil
 z obljubami, kako dobro se jim bo godilo v veli
 ki Nemčiji, doim sedaj le životvarijo v revni
 mali Avstriji; pošiljal je svojim priveržancem
 v Avstriji velike denarne svote, da z njimi

poskušajo^g omahljivec. Hitler je vojaštvo
 merkalično oboroževal, privatne industrije spre-
 menil v industrijo za vročevanje, nemški ča-
 sepi so morali poročati o oboroževanju dvo-
 gih dečev, doim^{da} Nemčija nima nikake var-
 nostne priprave.

Dne 12. 3. 1938 je z oboroženo vojaško
 pomočjo planil na Austrijo Karel Kraegelj
 na pišče in jo je zaplenil. Hitler je bil
 katoliško kerščen, vere pa ni imel nobene,
 skušal je kerščanstvo do cela zatreti in staro
 germansko poganstvo uvesti. Kerščansko du-
 hovnike bi bil najrajše popolno iztrebil, a
 njegova nakana se mu ni posvečila, ven-
 dar so se pričeli za duhovnike časi, ki so
 podobni onim v tseh prvih stoletjih Ker-
 ščanske vere in jih zgodovina imenuje
 dobo preganjanja Kristjanov.

Moja potlejina je znašala do marca 1938
 mesečno 303 šilinge, sto svoto sem kaj udobno
 živel; imel sem vsega dovolj, ker nisem bil vajen
 nikakega varstva; tudi prihranil sem ~~se~~ ^{si} one
 sečno 100 šilingov. A tudi drugim ljudem, ki
 so hoteli delati se je dobro godilo; v Avstriji
 ni bilo nobenega pomarjkanja; tergi so bili
 napolnjeni z živili kakor pred letom 1914.
 Da se je nekaterim slabo godilo, so bili ali
 sami stvivi, ali je pa Hitler z svojimi spleti
 nami ledo povzročil ker je šestkrat ^{av.} ~~na~~
^{izskinj} ~~sem~~ tovarnem dela in naročila odvezel,
 in delavce v nezadovoljnost ščeval; soci-
 jalni demokrtati so mu pri tem pomagali, ker
 so ga imeli za svojega pristaša.

V aprilu 1938 je bila mesto šilinga
 uvedena marka, in sem jih jaz dobil 263;
 od majnika dalje do konca l. 1938 pa
 mesečno le 202 marki, to je bilo že znatno
 pribrajšanje moje potlejine.

Koncem maja 1939 se ^{je} ustavila vsem duhovni-
 kom plača in polkojnina in verskega zaklada;
 tega se je Hitler pobastil, zaplenil, in ga
 združil z nemškimi državnimi premoženjem.
 Ordinarijatom je pa naložil breme, da uvedejo
 cerkveni davek in z njim verske obdatčije. Kar
 je Hitler nameraval je dosegel; tisoči in tisoči
 katoličanov, ki niso hoteli plačevati novega
 danka, so odpadli od vere; se spodbujal jih je
 Hitler k vpadu, ker je dal pri skrajnih glavarst-
 vih postaviti deske z velikimi napisii: "menjav-
 vere".

Ker je bila razprava novega cerkvenega
 danka zelo zamotana stvar in jo škofjski ordi-
 narijati niso mogli na mah uvesti, je uka-
 zal Hitler, da ^{se} duhovnikom se naprej izplačuje,
 jo njih gaslužbi in polkojnine, toda le pod
 imenom: državni prispevek. L. 1939 sem
 dobival mesečno 199 mark; do maja 1940 kat

polkojnino, od junija dalje kot državni prispevek.

V letu 1940 sem dobival sledece prispevke: jan. in feb. 199 mark, marec 196, april, majnik juni 171.80, od julija do decembra 78.30.

V letu 1941: -0-

^{4a} Vložil sem prošnjo pri predsednem glavarstvu naj mi izplačajo ⁷³⁰ ~~zelo~~ pokojnino ^{za l. 1940,} ker ^{78 m.} mi ni mogoco živeti. Ker ni to nič izdalo, sem pisal 28.10. ⁷⁹⁴⁰ ~~državnemu~~ na mestniku Baldwiju Girshu; 7.2.1941 zopet nje mu, naj ukare da se mi izplača pokojnina za leto 1941. Vse to ni nič hasnilo.

Obrnil sem se 18.11.1941 direktno na Hitler, ja: pokojnina iz cerkvenega ^{daroka} ~~ne~~ morem dobiti, ker ~~cerkveni~~ daruki niso pravni nasledniki

verskega zaklada; upravno sodni dvor pa je 23.6.1925 določil, da je dolžnost verskega zaklada moni pokojnino izplačevati; Ker je verski zaklad združen z državnim premoženjem mi mora državna blagajna pokojnino nakazati.

10.2.1942 sem podregal pri ministerstvu v Berlinu, to mi je poterdilo prejem moje vloge, a ni ničesar

utrenilo

1839

Ker se tudi Hitler ni ganil, sem mu poslal 14.4. 1942 drugo epistolo in mu stavil alternativo: naj mi nakaja potlojstvo iz državne blagajne, če pa tega ne mara, naj varuje moj zakon, da dobom potem potlojstvo iz nadškofijske finančne kamore.

To moje energično pismo je Hitlerja osupnilo, utljuje temu ni spolnil nobene moje zahteve.

Ne davno za tem sem bil pozvan k nadškofijskemu sodinarjatu. Povedali so mi, da niso nikakor dolžni meni potlojstve izplačevati, a da mi jo bodo milostnim potom nakarali. Potlojstvo v znesku mesečnih 204 silingov dobivam počenji od 1.1. 1942 dalje od nadškofijske finančne blagajne.

Ko je bil Hitler premagan, so časniki prinesli poročilo, da bodo morala Nemčija poravnati vse štado, katero je komu pouzročila. Na to sem takoj zahteval od Nemčije 3267 silingov, ker me je pri potlojstvi ^{za to štoto} oskudovala, a do danes nisem še ničesar prejel.

1849, 1846

Grom je bil tu l. 1876 poštni ekspeditor in
čitalnični član; 1.2.1902 so igrali v čitalnici
Rollsonjace' in je pri igri Grom sodeloval.

Grom Dusan, sin Adolfa, sodnega oficijala v poko,
je je tu obiskoval gimnazijo 1931-38, I.-VIII. in jo
dovršil z maturacijo 1939.

1846. Takoj ko je Hitler ustrašoval Avstrijo,
so pričeli dandrat prazni nemški tovorni avto v
avstrijske dežele, osobito na Dunaj, so jih napolnili z
živili in žnjimi v Nemčijo oddadrali; to se je
godilo neprestano; posledica je bila da je na Dunaju
nastalo pomarjkanje živil. V septembru 1939
smo dobili že nakaznice na živila; to se je na-
daljevalo do danes 22.11.1947 in se bo še par
let. Na Dunaju smo morali stradati; v Jugo-
slaviji so imeli l. 1940 še dovolj živil; Malko
Proneerjeva vdova mi je dva kovačka živil po-
slala. Ko je Hitler Jugoslavijo napadel, je
tudi tam pričelo živil primanjlovati, in vsaka
pošiljatev je postala nemogoča.

184
10

Dolgo so se pripravljali Kapitelški in drugi merodajni gospodje da se lotijo po-prave in restavracije Kapitelške cerkve. Tako delo zahteva veliko paznje in previdnosti, pa tudi znanosti in umetnosti, poznavanja zgodovinskega postanka stavbe in sloga v katerem je ta zgrajena. Zahteva se torej da dobi vodstvo pri takih delih sposoben arhitekt, ki pozna gradbeni sestav cerkve, ker le ta more jamčiti da bodo dela izvedena tako kakor zahteva zgodovinska in slogovna posebnost stavbe. Zato je bil povabljen, da veči to odgovorno nalogo tukajšnji rojak, inženir in arhitekt Marjan Mušič, ki je pravkar doveril podobno delo, restavracijo mariborske stolnice l. 1940. Pričelo se je delo v fundamentih prezblitelnja, v Nipti. t. j. prostor, ki ga tvorijo tri izredno dolge in visoke ladije, ki jih ločijo do skrajne možnosti široke stebri, se je v svoje prvotno obliko povernil.

Upokojena učiteljica Givela Ekel je ¹⁸⁴⁶
preživela vse svoje sestre; sklenila je svoje dela,
polno življenje 4.9.1941; z njo je izumrl
priimek Ekel, ki je bil na najboljšem glasu
v vsej okolici.

1943

185. Grozoto druge svetovne vojne je čutil tudi Rudolfov. Dne 14. sept so privihrali nemški zrakoplovci nad mesto in ga bombardirali; v okoljici terga sv. Florjana je bilo povušenih 12 hiš in 44 ljudi ubitih; v drugič so Nemci mesto bombardirali 3. oktobra; žensko bolnišnico so napadli, v njej so ubili pod stopnicami 12 bolnic, 1 usmiljenko, vsi Logerjevi so našli smrt pod ruščinami. Tudi hiša Dr. Ivančičeva je bila prijedeta, ker so v njeni bližini eksplozirale 3 bombe; razbita je bila streha, vsa odna in vrata in znatno poškodovano polišstvo.

Na sv. Uršule dan 21. 10 so stemei v Rudolfov vderli, so po divjaško morili in ropali kar jim je prišlo pod roko. Njih strahovlada je trajala leto dni in 7 mesecev; 8. maja 1945 jih je narodno osvobodilna vojna skamotila in Rudolfova pregnala.

Nadutost varbojniških nemških barbarov ^{je} presegala
 vse meje, v Grciji so uničevali 2000 letno kulturo;
 domu se vernivši, so napisali na svoje varbite vo,
 zove: „Zurück zur Kultur!“

1944

186 Sam se čudim, da sem 81 letnik postal, ker sem imel v teku svojega življenja mnogo, tudi zelo hudih in nevarnih bolezni. Vsako leto sem najmanj enkrat bolan; pogosto me prime gripa, ki me tlačí 3-4 tedne, tudi negibčnost v blizu mi je mnoga leta po 3-4 tedne mučila; težkoč pri požiranju so bile leto za letom na dnevem vedu, i. t. d. Parkrat sem bil smrti že jako blizu, a sem se se zadnji trenotek veselil. Tudi l. 1944 so mi radi nezadostne in slabe hrane pričele pesati moči. Sedem let stradanja pod Hitlerjevimi bičem sem se precej dobro preстал, da si so mnogi v teh letih lakosti podlegli; sedmo leto ničvednega kruha in kemično prepariranih živil, je pa tudi meni

zadalo hudi udarec; polagoma mi je
 izpadlo 5 zobov, imam jih le še 27. Mi mi jih
 je Oče nebeški dal; noge so pričele službo
 odpuvedovati, lotilo se me je splošno hiranje,
 je, čutil sem, ne samo da se mi zdravije
 kerha, ampak tudi da je pričelo življenje
 iz mene uhajati; nisem se mogel več po
 koncu držati, vedno hujsé sem skupaj lezel.
 V tem opasnem stanju sem si dal napraviti
 parno kopel; ta je ugodno vplivala na
 oteklo nogo, ki me niso hotele nositi.
 Po nekoliko dni presledka, sem si pri-
 vašil še drugo in potem tretjo parno
 kopel, in hvala Bogu, rešil sem se
 grabečljive smrti. Toda le polagoma
 se je zdravije vračalo, in šele po pretoku
 pol leta sem mogel več: zopet sem zdrav.

1945

187. Hitler se je ponasal, da je odpravljal beracenje; v njegovi dežravi ni smelo biti beraciv; vsakdo si mora v celom prislužiti svojo existenco; za delo nesposobni, dobè vse potrebno iz javnih dohodkov. da bi ti dovolj imetja imeli; je uvedel Hitler javno beracenje. Hitler je takoj prišel z nabiranjem denarja na cestah in tudi po hišah. Ker so ljudje mislili, da bo de perva zbirka zadostovala, so mnogo darovali. Toda prihodnji mesec je bila napovedana nova zbirka; ljudje so bili presenečeni, ker niso Hitlerja in njegovih nakan spoznali. Vsak mesec nas je Hitler skubil, sedaj pod to, sedaj pod drugo pretveco. Če kdo ni dal, so ga osumili dar ni patriotičen, hočeš ali nečeš si moral darovati, sicer si prišel v černe lučke.

187

Koncem l. 1925 sem imel 990 š. pri
hrantov, v letih 1926-37 sem si vsako leto ne
koliko prihranil in sem imel v febr. 1938
10.000 š. prihranjenil. V marcu je Hitler na
voparski način vderl v Avstrijo. Ker nas
Hitler ni samo denarja, temuč tudi živil
vropal, in so cene za živila od dne do dne
rastle, vsobito na čerini borvi, je bilo treba
Kaj dokupiti, ako nismo hoteli od stradanja
poccepati. Na belo nedeljo 8.4. 1945 so
Rusi na Dunaj uškorakali in so nas Hitler
jeve sužnosti oprorstili, toda gledè hrane
in černe borve, se ni prav nič zboljšalo,
je vse v stari mizeriji ostalo. Dne 12. 12.
1945 smo morali marke v šilinge spremeniti,
jaz sem jih imel le še 6500; 3500 jih je
šlo rakom žvižgat od prihrantov, razen
tega se je porabila vsa pensija za živila.

1946

188. Glede potovanja, menim da sva si bila z Mattsom Brunnerjem precej enaka: oba sva bila najraje doma. Maks mi je nekoč povedal, da se je njegovo najdaljše potovanje raztezalo do Maribora ^{in do PRZINA!}. Meni pa moja služba ^{mi} dovoljevala, da bi mogel mnogo potovati. Duhovnik se mora svoje residence držati; vsak trenutek ga mora njegova služba vprsi. Pa tudi potrebnih sredstev nima duhovnik na razpolago za potovanje; če se na potovanje poda, si mora namestnika, če mogoče, sodelati, prestlebeti; to je neprijetna zadeva, zato raj duhovnik raje doma ostane.

Tako v mirnih časih. Vse drugače je v vojnem metru. Sedem let je trajala po Hitlerju povzročena vojna, in je ^{tako} ^{po} izbruhu te svetovne nesreče so se pojavile

različne težkoče v popotovanju ker so morali
 le želavnice vajastvo slavit; leto za letom so
 se te ovire večale. A tudi po končani voj-
 ski so ostale vse prejšnje zapreke gledt po-
 potovanju in so se narastle, ko so si štiri
 zasedne oblasti Avstrijo med seboj razde-
 lile, in potovanje iz enega pasov v drugi
 pas skoraj onemogočile. Bil sem do cela
 presenečen, ko se je koncem aprila 1946 re-
 glavilo: od 1. majnika dalje se bode moglo
 po vsej Avstriji popotovati.

Ta obredba me je zelo narvesčila in takoj
 sem sklenil: v juliju se bom v Rudolfov
 podal, da običnem Kapitelstvu svetov v Kateri
 sem 25.7. 1886 pel novo maso.

Toda grozno sem se zmotil. Pravkar sem po-
 skušal dobiti dovoljenje za potovanje v inozem-
 sto, a so me kar a limine odslovili.

188

Niso olajšali, se poostriili so predpise glede
popotovanja. Le v najnujnejših javnih zahtevah
se je dobilo dovoljenje, nikakor ne v privatnih
zadevah, niti radi bolevni, niti radi smrti ne.
Prošnji za dovoljenje, se je moralo priložiti
6 fotografij in vse 4 vojaške zasedne oblasti
so morale dovoliti.

Le nisem čutil prav nič nesrečnega, ker po,
tovenje v l. 1946 glede naglosti in prijetnosti
ni bilo niti senca nekdanjega popotovanja.
Nek poslanec, ki biva 120 km od Dunaja, je
v derjávni zbornici povedal, da je potrebal
26 ur vožnje, in da je moral dvakrat pre,
nočiti, predno je na Dunaj došel.

1947

189. Da se pride inflaciji v obliki je parlament v novembru sklenil, da se valuta šilingi va za $\frac{2}{3}$ zviša, 3:1, ta zakon je stopil v veljavo 10.12. 1947; on določa dalje, da zapadejo vsa od 12.12. 1945 pod zaporo ležeca premoženja državni blagajni

Imel sem 12.12. 1945 6500 š v hranilnici na loženih, posrečilo se mi je, vključno z zapori do 4.12. 1947, svoto 2300 š. v mesečnih obrokih za stanovanje dobiti; toraj ostalo je do 10.12. 1947 še 4200 š. pod zaporo, ki imajo državni blagajni zapasti, pa se bom potrudil, od teh 4200 š se Rako svoto zase rešiti.

Marijan Mušičevo knjigo: Obnova slovenske vasi sem prejel od Mahorjeve družbe 18.11. in sem jo prečital. Kar piše o obnovi hiš in

Gledè politike. Mušič rolni zoper grajščake,
 prav po nepotrebnem. Mnogo grajščakov je bilo t
 nojke narave; to je res; a mnogo je bilo tudi dobre
 (tr) nekoliko grajščakov tudi usmiljenega srca. Toda
 (uh) slabši od grajščakov so bili njihovi vavpti =
 Verwalter, in gledè teh se je Mušič globoko u-
 veral. Vavpt Jur Clavici iz Zaloga = Preit
 (en) su je poslal dve hčeri v lublansko preparan-
 dno in tri sinove v rudolfovsko gimnazijo, raj
 (am) tega si je Kupil Medvedovo hišo v Kandijski
 Od Rod ta sredstva? Tega vendar ne bode to-
 dil, da jih je princel iz Puzeta! In ena igm
 (med) dvoch hčera-učiteljic je Musiceva mati.

Po presledku nekoliko let je postal Jur Cl
 (lla) vici vavpt na Hmelniku, in je nameraval v
 (mc) ni nekoliko deev odzeti, ki jih je hmelniška
 grajščina od njega dni mirnopeskemu Kaplan
 (li) kot deputat dajala. Pa je zadel na Bremen
 (li) se je derznil meni nasproti l. 1889^{tako} rav-
 nati, si lahko mislimo, kako je proti nesola
 nim ljudem postopal. In grajščak⁺

189

je bil plemenitar od nog do glave, pravičen
in blagosloven.

Musi navaja Kar Jan. Ferdina o veščini in
zanemskosti podgorskih hiš piše. Moj nazor
je ta: pisatelj naj piše le to, kar to, kar se
imenuje leposlovje. Ferdina je pa nekoliko
stvari napisal ki niso leposlovje; to sodbo
o Ferdini sem imel že kot sedmo- in osmo-
le, ko sem čital njegove bajke in pripovedke
o Gorjancih. Če se pisatelj čuti poklicanega,
da mora kaj nepega zabilježiti, naj to stori
le, če more grajane stvari zboljšati in
nedostatkom od pomoči; Ferdina naj bi
bil svoj spis poslal na pristojno mesto,
in v spisu narnamnil sredstva za izboljšanje
obstojećih slabih varmer, tako bi bil dobro
delo storil; da je pa svoj spis v čaropis
poslal, mi Podgovcem prav nič pomagal,
le osramotil jih je pred svetom. Sicer se
pa na Gorenjskem tudi enake stvari na,

hajajo. V Kolovratu so si kmetje v svesti,
da njihovi dedje nikdar niso bili podložniki,
temuč od njega dni vedno prvoti kmetje, pa
ne morem terditi, da je tam kaj drugače
kakor Podgora. Pridni ljudje so povsod
v ogromni večini; da je tu in tam kak delo,
moredaj in zanikernost, je pač žalostno dejstvo,
a ti so si svojega neugodnega položaja
sami vzrok.

vasi, je učenjaške strokovno in vse hvale vredno delo. Toda on se loti etnografije in politike; to se mu je ponesrečilo.

Slovenci so prišli v naše kraje pred 1400 leti, ne kot nomadi, temuč kot poljedelci, Mar so bili že v prejšnjih bivaločih, kot poljedelci so si postarili vili stalna biva stanovanja na zemlji; na to niti misliti niso mogli, da so nekaj lju. dje kot divjačina v podzemelstkih votlinah, ljuskah in berlogih stanovali. Temu navaja Musić teke stvari, ki so bile Slovincem pred 1400 do cela neznanne - in so tudi nam lehipoteka. Toliko gledè etnografije. Se danes bivajo ljudje pod zemljo, v mnogih nižje avstrijskih vaseh, in se počutijo gledè zdravja prav dobro, niso trogloditi, ampak vlikani in izverčani kakor prebivalci enonadstropnih hiš.

Finn's.

Ms
PICIGAS L.

SPomini/Knj. 7

019759139

KNJIŽNICA H. JARČA
Posebna zbirka

COBISS